

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 219. — ŠTEV. 219.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 18, 1925. — PETEK, 18. SEPTEMBRA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNICA XXXIII.

CAILLAUX ODPOTOVAL V AMERIKO

Francoski finančni minister ima polnomoč, da se pogaja, a parlament mora odobriti uravnavo. — Komisija ima dvanajst članov. — Caillaux si namerava izposoditi tukaj denar, da plača obresti.

Poroča Arno Dosch-Fleuret.

PARIS, Francija, 17. septembra. — Finančni minister Caillaux s svojo misijo senatorjev, poslancev ter finančnih izvedencev, je odpotoval včeraj zvečer iz Havra na krovu parnika Pariz, da se dogovori glede pogojev za odplačevanje francoskega dolga v Združenih državah.

Caillaux je dobil od kabineta polnomoč za pogajanja. Edina kontrola nad njim je parlamentarna ratifikacija uravnave.

Dosti vzroka imam za domnevanje, da nima Caillaux nobenega določenega načrta za pogajanja glede stvari, o kateri ve, da je ena najbolj važnih sedanjih zadev Francije. On hoče najprvo spoznati Washington ter govoriti osebno z možmi, s katerimi bo imel opravka.

Odšel je, ne da bi se brigal za poročila o čustvanju v Združenih državah in šele potem, ko bo izvedel s čem in kom ima opravka, se bo odločil, kako daleč sme iti pri stavljenju ponudbe za plačilo.

On in drugi člani misije goje tudi upanje, da bodo dobili od ameriških bankirjev, s privoljenjem vlade, veliko posojilo, ki bi opravilo dvojno delo, namreč konsolidiralo notranji dolg ter tudi služilo odplačevanju obresti na dolg pri vladi Združenih držav.

Nadaljna točka, glede katere upa Caillaux doseči uspeh v Washingtonu, je konsolidacija celega dolga s takozvanim trgovskim dolgom, ki je stal Francijo vsako leto pol milijarde frankov v inozemskih valutah.

Caillaux nima nikakega namena priti v Washington na kolenih, temveč kot pogajalec. On je morda pri odhodu, kot se spodobi pogajalcu, a drugi člani misije, posebno pa senatorja Berenger in Dausset, so bili bolj zgovorni.

Francija ni nikdar zanikala svojega dolga, — je rekel Berenger. — Prošila je le, naj se uravna nemške reparacije, predno bi se razpravljalo o dolgu. Sedaj, ko so bile reparacije uravnane, je prišel čas za uravnavo dolgov. Pričakujem, da bo bo Amerikanci popolnoma razumeli naš problem. Vedo, kako smo računali z reparacijami, kako smo morali restavrirati opustošeno ozemlje in ameriško priznanje naših naporov bo naša največja opora.

Dausset je dolžil prejšnja ministrstva, da niso preja uravnala dolga ter rekel, da bi bilo neizmereno lažje uravnati dolg takoj po zaključitvi vojne.

Sedaj pa smo pustili stvar iti naprej toliko časa, da so Amerikanci povsem naravno prepričani, da nas morajo prisiliti, da dobe svoj denar, — je rekel.

WASHINGTON, D. C., 17. septembra. — Predsednik Coolidge je bil obveščen, da bo dvignil senat velik kraval, če se bo postopalo s Francijo z večjo popustljivostjo pri uravnavi vojnega dolga kot pa se je zgodilo to v slučaju Anglije.

Senator Borah je obiskal včeraj predsednika ter govoril z njim o vojnem dolgu in kitajski politiki. Senator ni hotel pojasniti, kaj je tvorilo pogovor, a nazori senatorja so splošno znani. Pozneje pa je odločno izjavil, da nasprotuje vsaki uravnavi s Francijo, ki bi bila ugodnejša kot angleška, določajoča tri odstotke in pol obresti ter odplačanje v dva in šestdeset letih.

USTRELIL ŽENO IN SINA.

DENVER, Colo., 17. septembra. Ray F. Shank, petdeset let star sivolos mehanik, je pozno včeraj zvečer priznal, — kot je objavila tujakajnska policija po njegovi aretaciji, da je umoril svojo ženo, Marian Shank in svojega devetnajst let starca sina Pavla. Njegova hčerka je nato imenovala njegovo aretacijo.

ko je ležal v postelji in spal. Oče je bil jezen, ker je njegova žena dan poprej prišla domov. Ena in dvajset let stara hčerka, Ruth, šolska učiteljica, se je rešila s tem, da se je skrila pod posteljo, pod katero je ležala mrtva truplo matere. Pozneje je pobegnila na dvorišče sosed, dočim je letal oče za njo, s puško v roki. Sosed Seguin je skočil skozi okno in spalnice za Shanka. Slednji pa se ga je otrekel ter se vrnil v svojo hišo.

Lucern v Švici — konferenčno mesto.

V Lucernu v Švici se bo sestal nemški minister za zunanje zadeve, dr. Stresemann, z zunanjimi ministri zavezniških držav. — Vse kaže, da se bo vršila tudi gospodarska konferenca.

BERLIN, Nemčija, 17. oktobra. Zunanji minister, dr. Stresemann bo naprosil nemški kabinet na kabinetski seji, ki se bo vršila v ponedeljek, naj predlaga v svojem odgovoru na povabilo zavezniških sodelujočih Nemčije na konferenci zunanjih ministrov, ki naj bi se počela z varnostnim dogovorom, dan 5. oktobra kot dan pričetka te konference ter Lucern v Švici kot mesto sestanka. Pozneje se bo pokazalo, če bo kancelar dr. Luther ter njegovi tovaršili ugodili tej prošnji zunanjega ministra. Nadalje namerava Stresemann predložiti kabinetu priporočilo, da ga sprejme vsaj še en nadaljni član ministrstva na konferenco, seveda pod pogojem, da ne bo šel kancelar Luther sam.

Najbrž pa bo Stresemann sam prisostvoval konferenci, posebno ker ne voluje povabilo zavezniških nobenega migljaja glede pričakovane sodelujočih ministrskih predsednikov. Kljub temu pa so dali na - Wilhelmstrasse izraza mnenju, da se smatra nemška vlada za upravičeno, da predlaga naznanje nadaljnjih nemških ministrov.

ŽENEVA, Švica, 17. septembra. V pričetku prihodnjega poletja se bo najbrž vršila takaj splošna gospodarska konferenca, da se ugotovi gotove principije ter uveljavi odredbe, s katerimi bi se izvedle mednarodno sodelovanje potom zvedenja teh principijev, s posebnim ozirom na produkcijo, — seveda le pod pogojem, da bo sprejela Liga narodov program, katerega je predlagal francoski delegat, Louis Loucheur.

Če prav se navaja cilje konference v precej splošnih izrazih, vidijo številni v tem načrtu le oživilje predloga, ki sta ga stavili na versailski konferenci Francija in Italija, da se spoji vse narodne vire v eno centralno zastopstvo.

V zvezi s tem se povdaja, da bo skušala konferenca novo prilagoditve ekonomskih naprav k modernim razmeram, da se boljše uredi popravilovanje in pomidbo ter prepreči monopoliziranje gotovih surovin od strani te ali one države.

Harem bo izginil!

CARIGRAD, Turčija, 17. sept. Stare, na koranu tmedjeve postave, bodo v Turčiji odpravljene. V ta namen bo posebna komisija sestavila nove in moderne postave, ki bodo predložene prihodnjemu zborovanju narodnega parlamenta. Kot vzrok so služile trgovske postave Nemčije ter civilne postave Švice. Po novi postavi ba izginil tudi harem, ker je množestvo prepovedano in le civilne poroke bodo pravomočne. Določa se tudi več prostosti za časopisje.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

svojo hišo, kjer se je skušal vtopiti v kopalni bari. Policija ga je aretirala ko je vtikal svojo glavo v bano, polno vode. Prevredli so ga v policijski glavni stan.

Posledice stavke angleš. mornarjev.

Stavka angleških mornarjev škoduje kolonijam. — Iz Južne Afrike poročajo, da je postal položaj akuten. — 2000 mož nezaposlenih. — Avstralske črte ogrožene. — Angleški kabli napovedujejo prekinjenje službe.

KARSKO MESTO, Južna Afrika, 17. septembra. — Neoficijalna stavka angleških mornarjev postaja hujša v pristaniščih Južne Afrike in javnost je pričela v večji meri čutiti njeno učinkovanje. Angleški poštni urad se je moral poslužiti nizozemskih parnikov za prevoz angleške pošte.

Potniki, nahajajoči se na krovu nekaterih ladij, ustavljenih in zadržanih vsled stavke, si morajo sami kuhati.

V Južni Afriki, krog Table Mountain, v bližini Kapskega mesa, postopa v celni nekako dva tisoč stavljenjokih mornarjev. Številni teh igrajo vsaki dan različne igre i delavski voditelji so naprosili deželo naj prispeva k skladu za nakup športnih predmetov za te izletnike.

Tako številni mornarji so zapustili svoje kvartirje na ladjah, da je nekaterim med njimi težko najti stanovanje na suhem.

Ko je včeraj odpisal iz Durban angleški parnik Portenau, so prihiteli vsi mornarji ostalih ladij v pristanišču na kopno, ker so se bali, da jih bodo moglo s silo odvesti ven na visoko morje. Javne dvorane v Durbanu so bile izpremenjene v hotele in isto velja glede tamonjske ječe. Parnik Portenau se je vrnil danes v Durban, ker niso hoteli kurjači nadaljevati s svojim delom, potem ko je bil parnik že štiri dni milj zunaj na morju.

Na penolnih in v skladu s postaja položaj vedno slabši. Sadržje in tudi kakovost jaje se ni izboljšala vsled dolgega čakanja. Trgovske zbirnice sprejemajo resolucije, v kateri se prosi vlado, naj stori kaj ter prisili može, da izvedejo svoje kontrakte.

Kapitan angleškega tankerja Athelgon je izvršil samomor, ter se domneva, da je bil motiv tega dejanja skrb, izvrnjena iz stavke mož.

MELBOURNE, Avstralija, 17. septembra. — Tri in trideset prekmorskih parnikov s skupno tonazno 325.574 ton leži nepremično v avstralskih pristaniščih. Senzacija je bila povzročena vsled kabelskih sporočil iz Anglije, da bodo parniki najbrž prenehali voziti v Avstralijo, dokler bo trajala stavka mornarjev.

Prekinjenje prometa z Anglijo bi pomenjalo sveda velik udarec za Avstralijo, posebno kar se tiče prevoza volne in drugih surovin, ki tvorijo glavne proizvode Avstralije.

Eksplodizija v rovu.

WHEELING, W. Va., 17. sep. V kolikor je bilo mogoče ugotoviti dosedaj sta bila ubita dva sta premogarnja in nadaljna dva sta težko obžgana, ko je krog polnoči eksplodiralo 15 kam smodnika po pet funtov na nekem električnem rovskem vozu v notranjosti rova št. 2 Elm Grove Coal Company. Rov leži v Triadelfiji. Ubila sta motorman Rock Sande in voznik William Kimball, težko obžgana pa sta Ross Becker, delavec in Sidney Pritchard, nadzornik.

ZA DOM SLEPCEV V LJUBLJANI

Pred zaključkom lista nam je postal rojak Anton Mihelich iz Williston, N. D., velikodušen dar \$300.00 za Dom Slepcev v Ljubljani.

V Ljubljano smo poslali sedmo pošiljatev darov, nabranih v ta prepotreben namen. Pošiljatev znaša \$326.30. Teori jo svota, ki je bila nabrana s posredovanjem Franka Kramarja v Farrell, Pa., ter dar rojaka Antona Mihelicha. Podrobnejše poročilo bomo objavili v jutrišnji številki.

UREDNIŠTVO.

Suhaški režim je precej omajan.

Cerkveni svet je močno omajal suhaški režim. Poročilo ne vidi nobenega razloga, zakaj tako malo skušajo ustaviti tok piva in industrijalnega alkohola. — Opozarja tudi na velike stroške.

WASHINGTON, D. C., 17. sep. Preiskovalni in vzgojni departement splošne zveze cerkva je napredil zvezni vladi izjavljanje uporabe primernih sredstev, da se prepreči odtok industrijalnega alkohola v neindustrijalne, to je pitne svrhe ter izdelovanje "močnega" piva. Ta obdolžitev je vsebovana v četrti sekciji poročila glede socialnih posledic prohibicije.

Nobenega vidnega vzroka ni, zakaj bi se ne dalo uspešno kontrolirati nedovoljenega izvajanja alkoholnega piva iz pivovaren, — se glasi v poročilu, — domnevala se je, da je popolnoma lahko rešiti problem piva, a kljub temu je bil eden skandalov prohibicijekega režima. — Odhajanja industrijalnega alkohola nudi sedaj najtežjo nalogo izvedenja prohibicije. Kljub temu pa ni nobenega opravičila za zlorabe, ki so se razvile in nobenega vzroka ni, zakaj bi ne mogla vlada, s primerno pridnostjo, kontrolirati položaja.

Poročilo izjavlja, da predstavljajo vhitapljanje še vedno največje težave problem, čeprav ni ključna množna pijača, uvedenih v Zdržene države, dosti velika, da bi spadalo tihotapstvo med vrče je problem. Varjenje piva na domu je bilo skoro popolnoma izločeno in poročila z ozirom na vedno rastoče nedovoljeno izdelovanje vina so "pretrgani". V nekaterih sekcijah se še vedno izdeluje volke množine butlogarskega žganja, dočim se je skretilo letno dviganje žganja iz bondnih skladišč na neznatne množine.

Strela ubila tri sestre.

HAVANA, Cuba, 16. sept. — Tokom močne nevihte, ki je divjala včeraj tukaj, je ubila strela tri mlade deklice, sestre. Ko je izbruhnila nevihta, so pribelžale sestre v hišo. Komaj pa so prekorakile prag, je udarila strela v hišo in ubila vse tri.

Izprva se je domnevalo, da je vsled eksplodizije zaprtih v rovu nekako dvesto delavcev. Zdravniki in policisti so takoj prihiteli na pozorišče nesreče. Rov je eden največjih v West Virginiji ter je zaposlenih v njem ponavadi kakih šeststo mož. Dosedaj še ni bilo mogoče ugotoviti, koliko premogarjev se je nahajalo v rovu ob času eksplodizije. Dosedaj je prišlo iz rova 67 nepoškodovanih mož.

FRANCOSKI BOJI V MAROKU

Rifška postojanka padla v roke Francozov. — Zavzet je bil maroški gorski obronek Binane. — Viharji ovirajo prodiranje Špancev. — Brodovja so morala poiskati zavetišča. — Vesti o splošni francoski ofenzivi.

PARIZ, Francija, 17. septembra. — Zavzetje gorskega obronka Bibane v Maroku, katerega so naskočile francoske čete, se smatra ne le za največji vojaški uspeh izza pričetka zadnje ofenzive, temveč tudi za eno najbolj važnih političnih pridobitev Francozov v Maroku.

Z Bibane obvladujejo Francozi prostrano ozemlje, vključno pozicije Audar in Acirkan in zasedeje višine je spravilo njih črte definitivno severno od Uerga reke, vsled česar bo mogoče organizirati epretrgano verigo postojank na desnem bregu te

Politično pa kontrolirajo ali imajo zasedeno sedaj Francozi Beni Uriagel plemena, enega največjih pod orožjem na strani Abdel Krima, kojega odpad je v veliki meri izpodkopal francoski vglad in politično fronto v Rifu.

V tem sektorju sta poslali plemeni Beni Mestara in Beni Rouna odposlanec k Francozom. Poslanci so objavili, da sta obe plemeni pripravljeni udati se brez pogojno ter dali izraza želji, da francoske čete takoj napredujejo v njih ozemlje ter jih zavarujejo pred represalijami pristašev Abdel Krima.

FEZ, Francoski Maroko, 17. septembra. — Kmalu bo vpriзорjena francosko-španska ofenziva. Francoske čete že gromadijo v Uežan okraju ter zapadno od Taze, kjer se bo izvršilo prve naskoke. Sile Abdel Krima so očitvidno pripravljene nuditi odločen odpor.

Maršal Petain, francoski vrhovni poveljnik, namerava s serijami skrbno koordiniranih, hitrih napredovanj na različnih sektorjih črte prodreti v srce dežele sovražnika. Upa, da bo izločil Abdel Krima do sredine prihodnjega meseca.

MADRID, Španska, 17. septembra. — Vojaške in mornariške operacije v španskem delu Maroka so bile prekinjene vsled viharjev. To je objavil danes admiral de Magaz, poslujoči predsednik vojaškega direktorata.

Francoske in španske bojne ladije so bile prisiljene poiskati zavetišča v svojih odnosnih pristaniščih. One, ki so bile nastanjene v bližini Albuemas, so bile začasno umaknjene, dokler se ne poležejo viharji. Isto velja glede aeroplanov, ki niso mogli včeraj vpriзорiti niti enega poleta.

Čitatelje opozarjamo na krasno in veličaninmivo povest "Četrtki", ki je začela včeraj izhajati v Glasu Naroda, Kdor bo prečel dvoja nadaljevanja, bo težko in z naslodo čakal nadaljnjih. To je zgodba o prebrisnem london-skem detektivu, ki je izsledil anarhistično družbo ter šel v svoji predrznosti celo tako daleč, da se je dal izvoliti za njegova izvršujočega člana. Smejati se boste, da boste hoteli pokati od smeha.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.90 2000 Din. — \$37.60 5000 Din. — \$93.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške. Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovalni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.40 500 lir \$22.50

300 lir \$13.80 1000 lir \$44.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške. Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljateljce, ki presegajo PITTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust. Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.— Denar nam je poslani najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENE PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in advance	For New York one year in advance	\$7.00
For one year in advance	For New York one year in advance	\$7.00
For one year in advance	For New York one year in advance	\$7.00
For one year in advance	For New York one year in advance	\$7.00

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" takes each day ten cents for the paper.

Dopisi brez podpisa in oznake se ne prištevajo. Denar naj se plačevali poljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da to nam tudi prejeto bivalno naznani, da bomo lahko našli novega.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

KONVENCIJA S. N. P. J.

Te dni se vsi v Waukegan, Ill., konvencija največje in najbolj razširjene slovenske organizacije v Ameriki, Slovenske Narodne Podpomoje Jednote.

Ta Jednota se je strahovito hitro razvila in je nevrjetno razširila svoj delokrog. Govor temu je dala v prvi vrsti stranka, ki je nazori so nazorom S. N. P. J. diametralno nasprotni. Ako se klika, ki se zbira krog slovenske frančiškanske gospode v Chicagu, jezi nad tem napredkom in nad tem porastkom, mora v sveti jezi pomisliti in spoznati, da je ta napredok nehoti in nevede povzročila prevelika nestrpnost v verskem in političnem oziru katero takozvani slovenski katoliški močje v Ameriki goje s tako vztrajnostjo in s tako vneom. Zasejano seme je rodilo sad. S. N. P. J. je lahko upravičeno ponosna na uspehe zadnjih let, njeni nasprotniki so pa menda tudi že izprevideli, da kri ni voda in da je človek upravičen misliti in delati načrte s svojimi lastnimi močmi, ker so mu v svobodni Ameriki dane vse lozadevne pravice in vsi potrebni predpogoji.

Slovenska klerikalna klika je šla s svojimi sredstvi in mahinacijami v ekstreem. Posledica tega je očividna: društva S. N. P. J. so se začela množiti, število članstvo je naraslo, glavni blagajnik je začel računati s šeststeviličnimi števili.

Slovenski Narodni Podporu Jednoti so mudili njeni nasprotniki dragocen dokaz, da se ne sme segati puščice, ko je treba imeti opravka s splošnostjo.

Voditelji naj v prvi vrsti služijo tistim, ki so jih postavili na odgovorna mesta. Če se morajo priu očelni cilji in amini vpoštev, naj pridejo pozneje, ko je že opravljena poglavna dolžnost.

Ako so voditelji trdno prepričani o splošni koristi katerega svojega namena, morajo neprestano vpoštevati, da je morda na tisoče onih, katerim služijo, če ne nasprotnega, pa že vsaj deloma drugačnega mnenja.

Sedanje zborovanje v Waukeganu ima obširni program. Navzoča je velika množina delegatov iz najrazličnejših krajev Združenih držav. Stroški take konvencije so ogromni.

Vsaka bi se morala vnaprej petati z večvaznim vprašanjem. Ali bodo sklepi prinesli toliko finančnega in moralnega dobička, da bodo stroški že vsaj deloma prikriti.

Društva so gotovo svojih najboljših in najbolj zmogljivih članov poverila poverjeniško čast in obenem važno nalogo. "Glas Naroda" jim želi obilo uspeha.

RADOSTNI WALL STREET

Nikdo ni resno dvomil o tem, da bo pri primarnih volitvah porazen newyorški župan Hylan. Njegovo zopetno nominiranje proti Tammany organizaciji, ki je pterekma v vseh podrobnostih je bila naravnost nemogoča. Vsa majnanašja kolečka tega čudovitega stroja je posloval. Smira je bilo v izobilici in ostalo je napravila zavest množice. Da je mogel dobiti Hylan kljub vsemu temu še vedno več kot 154.000 glasov, je dobro izpričevalo njegovo popularnost.

V tem slučaju je bilo mogoče spoznati, kaj pomenja dobro namazan stroj.

Hylan se ni pripravil na ta boj proti Tammany Hall. Bil je skoro prav do zadnjega trenutka prepričan, da ga bo tiger nominal. Njegova neizmurnost sploh ni dopuščala misli, da bi se ga nadomestilo s kom drugim. Vselej tega je poveril v skoro dvajsetih urah več važnih sodnijskih imenovanj organizaciji, ki je že sklenila njegovo politično smrt. Hylan je karal napram stroju, ki ga je posadil na županiški stolček, lojalnost, katero bi bilo težko prekositi. Vsa posamezna demokratska distriktna voditelja je imel masno službo v občinski upravi. Na te ljudi se je zanašal "Hylan". Rekel si je, da si ti ljudi gotovo ne bodo drčili ogrožiti svojih mest, katera jim je poveril povsem prostovoljno. Vendar pa so stari to kot on mož. Hylan je bil danes tukaj, da ga vrže jutri na smetišče. Tammany Hall pa bo še dolgo, dolgo po Hylanu volila župane in sodnike ter kontrolirala občinske sklade. Da so pravilno kalkulirali, kaže izid primarnih volitev. Dokaz pa so razvenitega kratkovidnost in ponosnost politične smrti Hylana.

Se nikdar pomeni ni bilo veselje nad porazom katerega javnega uradnika v newyorškem kapitalističnem časopisu tako veliko, neglede na strankarsko barto tega ali onega lista.

Vsi ti ljudi, s izjemo Realistov, se objemajo ter pretakajo solze veselja.

Seveda, tudi Hylan ni nikaka cerkevna kuč, komaj leščerba. Njega ne dirajo niti posebno velike duševne zmogljivosti, niti druge sposobnosti, vendar kateri bi bil uspešnejši za poglavarja največje ga mesta v Zdrženih državah.

Na drugi strani pa ni niti malo slabih kot Waterman, Walker ali kot so bili njegovi predhodniki v uradu.

Vprašanje

kadilca navadnih cigaret.

Zakaj se proda toliko turških cigaret?

Odgovor

kadilca Helmar cigaret.

Turške cigarete vsebujejo najfinjši tobak na svetu, in pametni kadilci zahtevajo najboljša.

Helmar so iz čistega turškega tobaka in jim ni ničesar pridelanega za boljši okus. Navadne cigarete potrebujejo malo turškega, da dobe okus.

Škatlje po 10 ali 20

On je pravi ameriški povprečni politikar, ki je dosti pameten, da se ne pusti nikdar vjeti in dost moder, da si izbere svatovalec, ki imajo več v glavi kot pa on sam. Njegova uprava ni tifa veseli tega pra vnuč slabša kot je bila ona njegovih predhodnikov in uprava Walkerja bo brez dvoma bolj korumpirana kot pa je bila Hylanova. Zakaj forej to vlikansko navdušenje, ta odkritosrčna radost? Raditega, ker je Wall Street pri teh primarnih občinskih volitvah direktno interesiran in ker je izdal v ta namen obilo denarja. Hylan je nasprotno zvišanju prevozin na cestnih železnicah. On, ki je bil drugače popolnoma dostopen kapitalističnim argumentom, je bil v tem pogledu izvanredno trmoglav ter je ostal neomajen. Najbrž je upal, da bo mogel s tem vprašanjem izsiliti svoje zopetne nominiranje.

Železniške korporacije B. M. T. in I. R. T. pa zdavnaj niso več samostojne korporacije, temveč posebljenje Wall Streeta. "atopljene" finančnega kapitala, ki osepri majhne lastnike akcijskega kapitala, da nudi v likim lastnikom tem večje dobičke.

Ko bo Hylan enkrat odstranjen, bo poskočila prevocnina po občinskih železnicah tako gotovo kot pozdravi vsako jutro Hudson državni kapital v Albany ter njegovega gospodarja. Al Smitha. Nato bodo dobivali velekapitalisti vsako leto več kot sto milijonov dolarjev nadaljnjih profitov. Da je "veliko" časopisje v službi finančnega kapitala, je tako jasno, da je celo Hylan konečno spoznal to.

Delavskemu razredu mora biti pač vseeno, kdo bo prihajali župani v New Yorku.

Oba, Walker in Waterman sta "par nobile fratrum", ki sta si v vsem slična kot je jajce jajcu.

Dopisi.

Moon Run, Pa.

Društvo sv. Frančiška, št. 99, J. S. K. J., ki je dne 7. septembra obhajalo potnajstletnico svojega obstanka se tem potom iskreno zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da je slavnost tako lepo izpadla.

Posebno se zahvaljujemo sobr. Antonu Zhašnjaku, glav. predsedniku J. S. K. J., za njegov krasen in pomenljiv govor. Dalje se iskreno zahvaljujemo igralcem, ki so nam vprizorili igr "Tri sestre", pod spretnim vodstvom Mr. Gorjupa, brezplačno, v korist in na pridok društva. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so našo prireditev posetili in vsak po svoje pripomogli k dobremu uspehu. Še enkrat: iskrena hvala vsem!

Za društvo št. 99, JSKJ.

Frank Podmilšek, tajnik.

Chicago, Ill.

Slepariji so se tudi v Chicagu začeli posluževati newyorških slepinskih metod. Te dni se je bil nekdo poslužil starega trika. Zgodilo se je takole: Prefrigan rojak je rekel svojemu tovarišu, naj mu da spraviti denar in sicer v njegovo torbico, v kateri je bil \$2000, pa ni bilo drugega v nji

venski hiši, ker je v njem dosti poučnega in razvedrilnega čtiva. Pozdravim vse skupaj in tudi Petra Zgaga.

Mary Herle.

Chicago, Ill.

Dovolite mi, da nekoliko opišem svoje potovanje v staro domovino, tamonje razmere in svoj povratek v Ameriko. Odpotoval sem s posredovanjem trdke Frank Secker State Bank na parniku President Wilson proti Trstu. Potovanje je bilo enakomerno do italijanskega mesta Napoli, kjer so nas zapustili Italijani in Grki. Toda nisimo bili dolgo časa sami. Po par minutah pride na krov trupa rimskih romarjev, večinoma duhovnikov, s svojim spremstvom. Bili so jako dobre volje, in kot sem pozneje dognal, so bili nemški narodnosti, toda pristojni na Čehoslovaško. Skoro vsak je imel steklenico v rokah. Pri tem so pridno zabavljali nad čehoslovaško vlado ter povzdigovali Viljema v deveta nebesa. Petje in zabavljanje je trajalo do polnoči, ob trih zjutraj so pa že začeli maše brati in maše so trajale do devetih dopoldne.

V Trstu smo morali vsi, Jugoslovani, ki smo imeli potne liste za Jugoslavijo, na carinski urad Italijani, so nam vsi prilagali do čna premetali ter so zahtevali eno od mene. Jaz sem začel po italijanski hntačiti in rentail sem kot malžarski Čih. Carinski uradniki so me začeli gledati, čien izmed njih je pa skočil po stopoda z zlatim "krogelem". Predstavil sem se mu kot ameriški državljani ter mu reka, da nima ničče pravice brskati po moji prtljazi in pobirati carino. Zapretel sem mu, da bom napovedal vojko vsem Italijanom v Ameriki, če mas ne pusti pri miru. To je zaleglo. Zavezovali se zapreti naše kovčke ter nas je pustil, da smo potovali proti Jugoslaviji. Po Julijaki Benediči so ljudje jako zbegani. Mladina govori nekako čudno, hntačilo v slovenščini in italijansko. Če pride med nje čedno občine, človek, že mislijo, da je fašisti ali faški komisar, in se ga boje kot hudič križa. Mušni prizori so tudi na jugoslovanski finančni postaji pri Rakcelu. Gospod z zelenim znakom pod vratom nas je vprašal, koliko imamo denarja ter dostavil, da mora vsakdo plačati po tri dolarje. Na moje vprašanje, zakaj to, mi je odvrnil: Jugoslavija ima kraljevskega komisarja v New Yorku, katerega morate vi potniki iz Amerike vzdrževati.

V drugi kancliji so rekli nam Amerikancem, da moramo vsi kovčke oddati. Najbrž so mislili, da imamo notri kakke bombe ali pa drugo čudoje. Jako neukljudo se je obnašal napram nam, neki takozvani finančni komisar, katerega sem pa kmašu "panal" z izjavo, da bomo poslali prtljago v Ljubljano na carino.

17. julija ob enajstih zvečer smo dospeli v Ljubljano. Prenočili smo pri Slonu.

Naslednjega dne se podam na carinski urad. Tam me je uradnik naprojal nahrutil, da se moram odločiti. Jaz sem mu odvrnil, da se v Ameriki odkrivamo samo pred zastavo in pri Bogom. To je zaleglo. Zavezoval se je in vprašal: C. ste Amerikane? Potem boste pa dali za liter vina.

Začelo se je romanje od pisarne do pisarne in nazadnje s'm moral dati za koleke več kot je bila vsa prtljaga vredna.

Iz Ljubljane sem se podal proti Kranju, kjer s'm se seznanil z gospodom Strnadom, ki je vodja tiskarne "Sava". Po kratkem pogovoru z njim sem takoj uvidel, da je mož poštemjak, nakač sem ga povabil seboj na Jezerško. Gospod Strnad ima prave ameriške ideje, posebno, kar se organizacije tiče. Želim, da bi se mi čimprej uresničile. Brez organizacije je namreč povsod zajfa. Na Jezerško smo dospeli ponoči, in sprejela nas je z velikim veseljem Koširjeva družina. Pri dobri vinski kapljici smo se zabavali do raneja jutra. Med Jizerskimi hribi sem ostal 4 dni in reči moram, da mi je izborno ugajalo. Pristno se zahvaljujem vsem za po-

Naročnik.

Whitehall, Mich.

Priložene tri dolarje pošljem za polletno naročnino. Naznamjam vam, da sem po postarjevi zmoti dobila v roko "Amerikanskega Slovenca". Naglas sem se zamejala, ko s'm čitala v njem, da Glas Naroda vero napada. Glas Naroda čitam že petnajst let, pa dozdaj nisem videla v njem še nobenega napada na vero. Po mojih mislih nekateri slovenski frančiškani se niso katoliška vera. Da, če bi Glas Naroda na bilo, bi se Koverti lažje uresničevali njegovi kranarski načrti. Želeli bi bilo, da bi bil Glas Naroda v vsaki slo-

Peter Zgaga

Nekateri pravijo, da časopisje preveč poroča o umorih in vlomih. Ljudje čitajo taka poročila in postanejo zločinci.

To pa nikakor ni res, že vsaj v vseh ozirih ne. Poročila o umorih in vlomih so napravila tako malo zločincev kot so napravile kuharske knjige dobrih kuharje.

V francoski republiki je najvišje galo: Svoboda. Enakost in Bratsavo! V tem znamenju živi in umira francoski narod. Minogrede naj omenim, da je začel neki francoski list razkrivati razmere, ki vladajo v francoski armadi.

Med drugam piše tudi naslednje: Ako ima francoski častnik zaprtje ali neprebavo, mu zapiše zdravnik eukerke, v katerih je mlo odvajalno sredstvo; podčastnikom zapiše v tem slučaju kako grenko odvajalno sol, navadnim vojakom pa ricinus olje.

Svoboda, enakost in bratsavo so lepe stvari. Toda v Franciji se v slučaju zaprtja, jenja vsa svoboda, vsa enakost in vse bratsavo.

Prijatelj, ki se je vrnil iz domovine, mi je potrdil tole znatno zgodbo:

V gostilni sta sedela, vsak pri svoji mizi, bogat verzičnik, kateremu so se lica cedila od samih zaužitih debetov, in star švolski profesor, kateremu se je na obrazu poznalo, da mu usoda ne reče prevelikih porejlov.

Verzičnik je poklical natakarja rekoč: — Plačam! Imam telečjo glavo in kruh!

Profesor je pa zavzdihnil: — Jaz pa možgane in nič kruha...

Zadnji dogodki nam dokazujejo, da je veliko težje sklicati razoroževalno konferenco kot pa izdati povelje za oboroževanje.

Veditevi ni nič drugega kot borba tistih, ki so pri koritu, z onimi, ki bi rad prišli h koritu.

Hindenburg je zopet v Berlinu. Set tednov je streljal divjačino po barbarskih gorah, naka se je vrnil na svoj predsedniški stolec v Berlin. Kadar bo zopet zahrepenel po krvi, naj se lepo mirno vrne v bavorske gozdove ter naj se samo divjačine loti.

S streljanjem na ljudi ima Hindenburg slabe izkušnje, kljub tomu, da je danes predsednik nemške republike.

Francija dodaja Ameriki strankarsko dosti denarja. Sedaj bo prišel sem za mešetarja francoski finančni minister Caillaux. Pravi, da bo govoril z Amerikanci kot gentleman o gentlemani.

Kdor čita poročila iz Maroka, se lahko na prvi pogled uveri, da boleha francosko žentlemanstvo na jaski v zadnjem štadiju. In če ne bo Léga narodov pravočasno odpravila nagurnih pljunkov ter bistfičiala ozračja, bodo tudi sedje Francije resno zbolili na isti bolezi, ker jim je že takoli-tako v krvi pljuči in možganih.

Če ne bo drugače, bodo Turki napovedali Angležem vojno. To je na prvi pogled smešno, kajne?

No, pa ni tako smešno. Tokom svetovne vojne se je Anglija pečala z enim samim sovražnikom neposredno — s Turčijo.

Tega navidez slabotnega sovražnika pa mogočena Anglija ni premagala. Baš nasprotno. Turčija je izšla z vdnostjo in dovoljenjem Anglije tako ojačena iz vojne, da ji nekateri zmagaleci resno zavidajo in ji nikakor ne morejo odpustiti.

Ker so darovi za "Dom slepeev" v Ljubljani zadnji čas prenehali naj mi ničče na zameri, ako vprašam slovensko javnost v Ameriki: — Povejte mi po pravici in odkritosrčno, ali mora človek res že vsaj na eno oko oslepeti, in se prepričati, kaj je slepota, predno se odloči poslati že vsaj en dolar za tiste naše reveže, ki so slepi na obe očesi!

strežbo, posebno pa moji svakinji Pepi Košir.

Nato sem začel potovati po Jugoslaviji. Obiskal sem svoj rojstni kraj Kamnik, bil s'm v Zagrebu ter v Sarajevu, kjer sem obiskal svojo 83 let staro mater. Po dvajsetih letih sem jo našel krepko in zdravo. Obiskal sem tudi ostale svoj brate in sestre. V Zagrebu sem se mudil ob času sokolskega zleta. Tako veličastnega sprejema kot so bili deležni ameriški Sokoli, še nisem videl. Zvečer smo bili povabljeni na banket, kjer se je vrstil govor za govorom. V imenu ameriških Slovencev sem tudi jaz izprigovoril par besed, katere so navzoči z odobravanjem pozdravili.

Slavnosti tisočletnice hrvatskega kraljevstva se je udeležil tudi jugoslovanski kralj s kraljico. Žal, le je javno tčevadbo prekinila nevihta.

Na voznji proti Štajerski sem začel v ženski oddelku, kjer je sedela neka sitna Nemka. Ko sem vpalil cigareto, ni j rekla da ne smem kaditi. Zapalil sem torej cigaro. Babinca mi jo je potegnila z ast ter jo vrgla skozi okno. Jaz pa ne bodi len, primem maloga piščka, ki ga je držala v naročju in ga vržem za cigaro. Začela kričati, da je bilo joj. Na postaji v Pragomski so me že čakali trije žandarji. Jaz sem jna po angleški rekel, da jih bom prijavil ameriškim konzulu, če me ne pušče naprej. Razumeli so menda le besedi "consul" in "American", naka so se spogledali in prvi pravi drugemu: Pusti ga brate, evo vo ti je ameriški konzul.

Do povi v Cvetkovec, se nastanimo v hotelu Jožeta Ozmeza. Rekli so mi, da se moram iti javiti županu. Pokazali so mi posej do tečno obločenega moža, ki j imel to napako, da je bil bos. Na vprašanje zakaj to, mi odgovore: Tukaj na Štajerskem je vse v rožah mati so v cokoljah, župani pa bo si hodijo.

Tamoznjemu prijazenmu hotelarju, s'jgo zahvaljujem za prijazno potrežbo.

Na Štajerskem so mi posebno ugajala deljta. Nisem dolgo prebival na Štajerskem, in se ga boje kot hudič križa. Mušni prizori so tudi na jugoslovanski finančni postaji pri Rakcelu. Gospod z zelenim znakom pod vratom nas je vprašal, koliko imamo denarja ter dostavil, da mora vsakdo plačati po tri dolarje. Na moje vprašanje, zakaj to, mi je odvrnil: Jugoslavija ima kraljevskega komisarja v New Yorku, katerega morate vi potniki iz Amerike vzdrževati.

S svojo seprago sem se končno odpravil proti Ljubljani ter odredil pri gospodu gospodu Gorjancu vse potrebno za odhod v Ameriko. Hvala gospodu in gospe Gorjanci za vso prijaznost. Gospoda Gorjanca priporočam vsem, ki nameravajo potovati v Ameriko.

V Ljubljani sem se seznanil tudi z nekim gospodom, kateremu je ime Pepe ter ima tam veliko trgovino. Sprva sem mislil, da je možak naprednjak, in sem mu dal skupiti par tisoč dolarjev. Kmalu sem pa spoznal, da je prvi zagrizenec. Ni imel toliko časa, da bi izpregovoril z nmoj par besed. Pač pa je imel čas spremiti v hotel precej nalitega duhovnega gospoda, ki se je baš vrnil z Brezja.

Kar se pa tiče Jugoslavije, moram povedati, da je precej rodovitna dežela. Polna je žandarjev, finančarjev, duhovnikov, vojakov, škričov, biricov, ministrov, penziolistov, oficirjev, generalov itd. Ubogi kmetje in delavci morajo krvavi pot potiti, če hočejo vse to preživeti.

Nazaj gredo sem se ustavil tudi v Kranju, kjer sem se zopet setal s prijateljem Strnadom in njegovo družino. Hvala za vso prijaznost, in za vse izraze prijateljstva. Odpotovali smo proti Parizu in Cherbourgu, tam pa na parnik Olympic. Bilo je na njem par tisoč potnikov, toda med njimi samo trije Slovenci.

Pozdravljam vse rojake širom Amerike in jih vabim, naj se pri meni oglašajo kot potujejo skozi Chicago.

Andro Špolar,
1921 Blue Island Ave.,
Chicago, Ill.

SANTAL

SANYKIT

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Yugoslav Bureau.)

ZDRAVE IN CENE JEDI

Da bo hrana zdrava in običajno čim mogoče po ceni, to je važen problem za vsakogar, zlasti za gospodinjke. Drage jedi niso vedno najzdravjša hrana, pa niti vedno najbolj okusna. Kdor zna pametno kupovati in skrbno pripravljati hrano, more skuhati po ceni jako dober obed, ravno tako kot more iz cenega blaga, ako zna dobro šivati, pripraviti jako vkusno obleko.

Eno izmed prvih pravil ekonomske prehrane je "polno mleka". Sicer se dostikrat sliši praviti, da je mleko drag živež, ali to ni res. Dasi se nam strošek začeloma zdi morda visok, vendarle se na vsi zadnje izplača. Kajti mleko je najzdravjša jed, zlasti za otroke, in obširna raba mleka nam prihrani kasneje mnogo zdravniških stroškov in gnutnih škod vsled bolezni. Ne glede na strošek je pajnt mleka na dan za vsako osebo dobro geslo za vsako pametno gospodinjko.

Žitne jedi so ekonomična hrana. Zalagajo nas z energijo in so najcenejši živež velike hranilne vrednosti. Čim bolj gospodinja hoče varčevati z denarjem, tem več žitnih jedi naj skuha za svojo družino. Izmed teh so ovsen močnik (oatmeal), pšenika (wheatena), riž, pšenica s plevami vred (Graham ali whole-wheat) najboljše in najbolj poceni. Posebno pripravljene žitne jedi, ki se prodajajo v škatljah in ne potrebujejo skuhanja so bolj drage v primeri z njihovo hranilno vrednostjo.

Mleko, žitne jedi, zelenjave in sadje so najcenejša zdrava hrana. Krompir je morda najbolj ekonomična jed izmed rastlin in zalaga nas z večjo energijo kot navadni riž ali makaroni, ki so sicer tudi redilni, ali h katerim treba dodati kakšno zelenjavo, da se nadomesti, kar jim primanjkuje na vit-

minah ali mineralnih sestavinah. Krompir pa jih ima. Brez drugega se lahko reče, da vse rastlinske jedi so zdrave za človeka normalnega zdravlja. Da-li so ekonomične, je pač odvisno od daljave od mesta, kjer se pridelujejo, od trga in dali jih kupujemo v sezoni ali zven sezone. Pesa, korenje, čebula in repa so vse dobre. Zelenjave niso nikak luksuz, tudi če se nam zdijo drage, in bi jih morali uživati vsaj trikrat ali štirikrat na teden. Eno zalagajo telo s potrebnim surovino, preprečujejo zaprtje in tako ohranjajo sistem v dobrem redu.

Meso je brezdolno najdražja jed. Gospodinja najlažje varčuje, ako zniža količino mesa za družinsko hrano nadomesti meso z drugimi cenejšimi jedmi, ki nudijo isto hranilno vrednost, kot so mleko, sir, fižol, grah in leča; tudi riba, kakaj ni odgovora na njihova pisma, kakaj se pisma ne dostavljajo, pa so sami krivi, ker pišejo tako netočne adrese, da jih nihče na svetu ne more uganiti.

Zlasti tujerodeci naj pazijo na to, da so imena mest natančno izpisana, ravno kakor jih pišejo Amerikanci. Ravno tako imena ulic. Nikar ne popačite pisave angleških imen.

Tudi pisma, v katerih se nahaja denar ali druge vrednote, so dostikrat nemarno naslovljena. Dead Letter Office je lani nabral nič manj kot čez \$55.000 iz pisem, ki jih ni bilo mogoče dostaviti prejemniku niti povrniti odpošiljatelju.

Zato je vsak človek samemu sebi, svojim prijateljem in Strien Samu dolžan, da naslovi pisma in pakete z največjo skrbnostjo. Ako bo vsak storil svojo dolžnost, bo veliko manj izgub in zamude časa za vse.

ime "Nixie." Znano pa je, da ameriška pošta uprava poskuša vse mogočne načine, da dostavi pismo, in ga položi v "pokopalnice" šele potem, ko je vsak nadaljni poskus brezupen. Mnogo uradnikov nima drugega dela, kot stikati po mestnih adresarjih, po seznamih ameriških mest in cest, da uganajo pravično addresso. Ali to vse stane veliko denarja. Naravnost pošiljatev pisem stane Z. Države \$1.740.000 na leto. Eno samo mesto troši \$500 na dan za manipulacijo slabo adresiranih pisem. Ceni se, da takih pisem je 200 milijonov na leto.

Radl tega je dolžnost vsakega, da ne naloži tega nepotrebnega bremena na rame poštne uprave. Navadite se zato, da poleg naslova onega, kateremu pošiljate pismo ali drug poštni predmet, napišete tudi svoje lastno ime in svoj natančni naslov. Najboljše je, ako odpošiljatelj napiše svoj naslov ob zgornjem lexmu kotu. Ni dobro zanašati se na to, da bo poštna uprava uganila pravi naslov. Mnogi ljudje se čudijo, zakaj ni odgovora na njihova pisma, kakaj se pisma ne dostavljajo, pa so sami krivi, ker pišejo tako netočne adrese, da jih nihče na svetu ne more uganiti.

Zlasti tujerodeci naj pazijo na to, da so imena mest natančno izpisana, ravno kakor jih pišejo Amerikanci. Ravno tako imena ulic. Nikar ne popačite pisave angleških imen.

Tudi pisma, v katerih se nahaja denar ali druge vrednote, so dostikrat nemarno naslovljena. Dead Letter Office je lani nabral nič manj kot čez \$55.000 iz pisem, ki jih ni bilo mogoče dostaviti prejemniku niti povrniti odpošiljatelju.

Zato je vsak človek samemu sebi, svojim prijateljem in Strien Samu dolžan, da naslovi pisma in pakete z največjo skrbnostjo. Ako bo vsak storil svojo dolžnost, bo veliko manj izgub in zamude časa za vse.

KAJ JE V NOTRANJOSTI ZEMLJE?

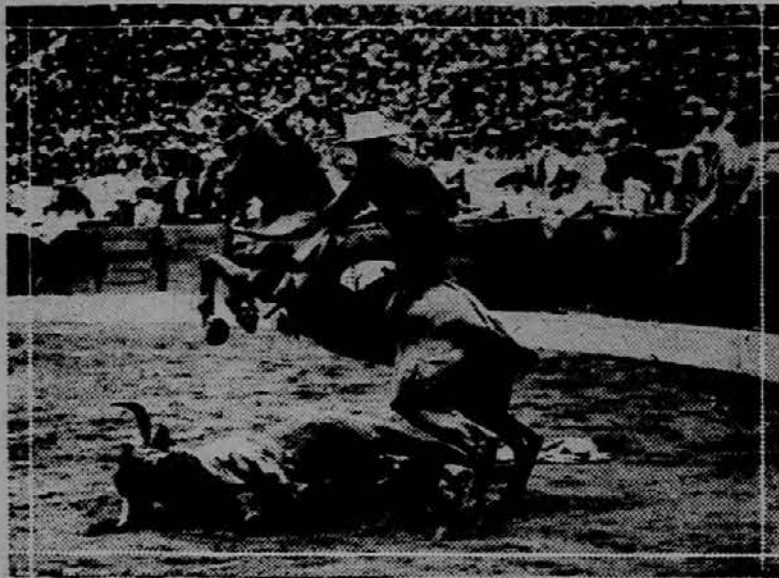
V bližnji prihodnosti bodo rabili podmorske čolne za proučevanje najgostejšega in najtrdejšega kamena na zemlji, onega, ki se nahaja na dnu morja. Tako bodo ukrotili prejšnjega strahovalca morja za mirovne znanstvene svrhe. Predsednik britanskega znanstvenega združenja, prof. Lamb, je to objavil v svojem slavnostnem govoru na sedanjem za sedanjega združenja. Novi podmorski čoln, za katerega je neki holandski učenjak napravil načrt, bo imel posebne instrumente za proučevanje težnostnih učinkov na podmorske skale, o katerih si znanstveniki še niso na čistem.

Prof. Lamb je v svojem govoru razpravljaval o notranjosti zemlje; on je priznana avtoriteta v tem pogledu. Poudaril je, da so znanstveniki že od zdavnaj opustili staro teorijo, po kateri smo si predstavljali, da se pod razmerno tanko zemeljsko skorjo nahaja stopljena, ognjevit snov. Proučevanje potresnih valov in druge študije so sedaj nas prepričale, da je vsa zemeljska krogla v svoji notranjosti trda kot jeklo. Dasi notranjost zemlje ni stopljena, vendarle je še vedno jako vroča, kajti znanje plasti zemlje preprečujejo izhlajevanje notranje vročine.

Sredica zemeljske oble, skoraj četrtino vsega premera, je masa jako goste snovi, katere fizično tavnjanje je jako čudno. Pod dolгим počasnim pritiskom popušča počasi, ravno tako kot kak streljivo katran. Ali pri nemadnih sunkih, kot na pr. pri potresih, se obnaša tako, kot da bi bila popolnoma okorela.

Bližje zemeljski skorji pa se nahaja nekaka klejasta plast, približno 60 milj pod zemeljsko površino. Na tej klejasti plasti naše gore in korake plavajo kot pena na vodi. Ravno ta polutekoča plast omogočuje, da se površina zemlje spreminja, da se gore preganijo in kontinenti pomikajo.

ŠPANSKA NARODNA IGRA

Bikoborbe so na Špankem še vedno v veliki veljavi. Slika nam predloča enega najboljših španskih bikoborcev Antonia Caneira, ko je skočil s konjem preko bika, katerega je maloprej usmrtil.

Novice iz Jugoslavije

Težka nesreča v Beogradu.

Pri gradnji državnih bolnice v Beogradu se je pripetila grozna nesreča. Na odru nove zgradbe je bilo v višini 12 metrov nad zemljo zapošlenih osem delavcev. Nenadoma se je zrušil oder in z vrhne višine so med tramovi in drugim gradbenim materialom tresčili na tla delavci. Iz ruševin so potegnili 6 delavcev in 2 delavki, ter jih prepeljali v bolnico. Vsi imajo težke poškodbe in je le malo upanja, da eden ali drugi ostane pri življenju.

Kakor se zatrjuje, je bilo tramovje odra za trahlo. Uvedena je stroga preiskava.

Veliko neurje v Zagrebu.

Te dni je vladala v Zagrebu strašna sapa, kateri je sledilo silno neurje. Okoli treh popoldne je pridivil nad mesto močan ciklon. Oblaki prahu in močni vetrovi sunki so naznanjali bližajočo se nevihto. Že čez nekaj minut se je vila strašna ploha. Prvi trenotek se je zdelo, kakor da se je utrgal oblak. Pocestni kanali niso mogli zadosti hitro požirati vodo, vsled česar so bile številne ceste pod vodo. Nevihta je trajala pol ure in izgrnila potem ravno tako hitro, kakor je prišla. Posebne škode v mestu ni napravila.

Tujski promet v Splitu.

O otvoritve liske železnice tujski promet v Splitu vedno bolj narašča. Po prijavah hotelov in prenočišč pride v Split dnevno približno 140 tujcev. V avgustu je bilo v Splitu nad 4000 tujcev. To je najvišje število, ki se doslej še v noben letu ni doseglo.

Usmrtilitev morilca vojvode Miševića.

Te dni je bil v Štipu usmrčen morilec komitskega vojvode Stojana Miševića, Čiro Gilgurovič Keleš in sicer ravno tam, kjer je izvršil svoj zločin. Justifikaciji so pristostvovali le uradniki, dočim je bilo od ostalega občinstva navzočih le nekaj oseb. Morilec so pripeljali z avtomobilom v spremstvu orožnikov. Med vožnjo so se mu od strahu ves čas tresla kolena. Po prečitjanju smrtne obsodbe pa je vprašal svetečnik, ali obžaluje svoje dejanje. Keleš je s krepkim glasom odgovoril: "Ne!" Nato je mirno stopil v izkopano jamo in si tudi ni pustil zavezati oči. Štirje strelci orožnikov so napravili konec njegovemu življenju.

Tragičen dogodek v Beogradu.

Te dni se je zgodila pred beograjsko železniško postajo težka nesreča. Na cesti je padla žica električnega voda, na katero je zavozil izvožek št. 145. Struja je takoj zagrabila oba konja. Izvožek je bil toliko pameten, da je bliskoma s skokom odstranil žico s konjev, ki sta ležala težko ranjena na tleh. Okrog izvožeka se je zbrala množica ljudstva, ki je opazovala dogodek. Iz kolodvorske restavracije so prihiteli trije natakarji, med njimi Toma Topalović, ki se je kmalu zapletel v žico. Seveda ga je takoj zgrabil električni tok in nesreč-

než je vsprico množice umrl med strašnimi mukami. Nihče ni imel poguma, da bi mu priskočil na pomoč. Toma Topalović je bil brat znamenitega beograjskega odvornika dr. Živka Topalovića.

Jug. tobak na razstavi v Frankfurtu.

Uprava državnih monopolov je sklenila, da razstavi jug. tobak in cigarete na vselejnjem v Frankfurtu ob Meni, ki se bo vršila od 4. do 7. oktobra.

Podgane smrtno ogризle otroka.

V Splitu se je pripetel grozen dogodek. Vdova Kata Lazic je šla zjutraj po opravkih ter pustila svoje tri mesece stare dete Blaženko samo v zaduhlem in zamaženem stanovanju. Ko se je vrnila, se ji je mudil strahovit prizor: dete je ležalo v mlaki krvi. Podgane so mu ogризle roke, ušesa in nos, iz ran pa je tekla kri. Uboga žena je klicala na pomoč; prihiteli sosedi in kmalu tudi zdravnik, ki pa ni mogel več pomagati. Nesrečno dete je umrlo vsled izkrvavljenja.

Tihotapski oddelek pri zagrebski policiji.

V Zagrebu je cela vrsta ljudi, katerih se sploh ne ve, od česa pravzaprav žive. Nekateri delajo kot "potniki" velike tihotapske kupčije. Obstoja celo tihotapske organizacije, katerim je treba enkrat energično stopiti tudi na prste. V svrhu čim uspešnejšega pobijanja delovanja tihotapev je bil ustanovljen sedaj pri zagrebski policiji poseben tihotapski oddelek, čegar organi bodo opazovali gibanje tihotapev v Zagrebu in zunaj njega ter na mejah in obveščali o dogodkih oblasti. Mreža zagrebske policije je zelo obsežna in je upati na bogat plen.

Katastrofalno neurje v Podgorici.

V Podgorici v Črni gori je strašen ciklon opustošil velik del mesta in okolice. Škoda je ogromna; posebno je trpelo taborišče garnizije tukajšnjega pešpolka.

Požar uničil celo vas.

Te dni je požar popolnoma uničil vas Ivčane pri Štipu v Masedoniji. Zažgali so otroci, ki so igrali poleg nekakega skednja. Vse premoženje v vasi je uničeno. Ker so se prebivalci vasi Ivčane že ponovno odlikovali v boju proti bolgarskim konništem, je bila uvedena velika požarna akcija, da se jim priskoči čim izdatnejše na pomoč.

Igralnica v hotelu Esplanade v Zagrebu.

V Zagrebu so v hotelu Esplanade izsledili igralnico, ki se skriva pod nedolžnim imenom kluba "Golf". Koncesijo je podelil hako sam notranji minister, pristop v "Golf" pa imajo samo po članih uvedeni gosti. Glavni koncesionar igralnice je neki Komadinski iz Beograda. Dalje neki Dickstein, Mažuran in dr. Gnjatić. Malo čudno je res, da se na eni strani igralnice zapirajo, na drugi pa dovoljujejo nove.

Zadnje bivališče zadnjega cesarja.

Dunaj, koncem avgusta. Pretkli teden je bilo pri očetih kapucinih na Dunaju, ki čuvajo hruvce avstrijske cesarje, izredno živahno. 17. avgust, 38 obletnica rojstnega dne zadnjega avstrijskega cesarja Karla I., 18. avgusta, ko se je 95-letni povrnil zadnji vladar Avstro-ogrske monarhije, Franje Jožef I., in 20. avgust, god madžarskega kralja Stefana, je bilo troje dobrodošlih prilik, da berejo v kapucinski cerkvi mašo in zberejo v božjem hramu visokorodne gospode in dame, ki niso, da ne morejo živeti brez sijaja prevzvišenega cesarskega doma.

Vsa ta visokorodna gospoda je šla k maši, očividno, da bi molila za povratek starih dobrih časov pod Habsburžani. Pa so imeli še vedno dovolj časa, da so nekoliko podemonstrirali proti zionistom v družbi s hakenkreuzerji.

Torej pri očetih kapucinih je bilo izredno živahno. Pod njihovo cerkvijo se nahajajo, kot bo vsakomur znano, grobnice članov habsburške cesarske rodbine. V cerkvi se je zbralo k maši vse polno visoke in celo najvišje gospode, ki niso prišli na ta kraj toliko iz pietete do pokojnih, ampak da manifestirajo za povratek monarhije. Po službi božji se je vsa ta gospoda odpravila v podzemlje, da počasti pokojnike. Ker je bil naval velik, so menihi puščali v grobnico črno-rumene posetnike le v skupinah. Vsakdo je dobil seznam vseh "v grobnici počiva-jočih najvišjih osebnosti z zgodovinskiimi opazkami." Reči je treba, da mali zvezek, zlasti zgodovinske opazke, ni ravno pisan v duhu zgodovinskega materializma. Iz zvezka doznavamo, da je ustanovila kapucinsko cerkev in grobnico zena cesarja Matije II., da jo je sezidal Ferdinand II. in da sta je razširila Marija Terezija in Franje Jožef I. Nadalje izvemmo iz seznama, da se nahajajo v grobnici pri kapucinih 138 krst, in sicer počiva ond 12 cesarjev, 15 cesaric, srei dveh cesaric, en rimski kralj, ena rimska kraljica, ena kraljica, sree ene kraljice, 44 vojvod, en pince, dve veliki vojvodinji, 52 nadvojvodinji, trije vojvode, dve vojvodinji in ena grofica.

Kar se tiče zgodovinskih opazk, je treba priznati, da je bil pisec zvezka precej kratak, dasi omenja, kako skrbipolno je bilo življenje izvestnih cesarjev. Tako posebno Leopolda I., ki je mogel na pr. zatreti vstajo na Madžarskem le z obglavljenjem glavnih kolovodij, grofov Nadasdyja, Zrinjskega, Frankopana in Tatjenbacha. Ubogi cesar je pač moral moriti! Za njegove vlade je izbruhnila tudi kuga, ki je zahtevala kar 438 duhovnikov. Kako je mogel Bog kaj takega dopustiti, ni ročeno v knjižici, ki "se" ji menda sploh ne zdi vredno omeniti, koliko drugih nemaziljenih ljudi je pobrala ta strašna morilka. Pač pa zamerja pisec Jožefu II., da je razpusil samostane. Menda mi treba posebej omeniti, da povzdiguje knjižica Franca Jožefa v deveta nebesa. Sploh se drži pisec načela, da je treba o Habsburžanih govoriti le dobro, ali pa molčati. Zato tudi nikjer

ne omenja nadvojvode Otona, pač je tem bolj gostobeseden o njegovem sinu, cesarju Karlu I., čeprav ga niso položili k večnemu počitku v kapucinski grobnici, ampak se njegovo truplo nahaja še vedno tam daleč sredi morja, na otoku Madeiri. Med vrticami brošure vidlj jasno monarhistično agitacijo. Pa naj ima pisec to ve selje!

Začenja se ogledovanje grobnice, ki ima celo vrsto večjih in manjših prostorov in se raztesa pod vsi cerkvijo. Najprej prideš v grobnico Marije Terezije in njenega moža Franca I. Na vratih je napis: "Sv. Marija Terezija, cesarica, ki je bila pred 200 leti v njej." Torej niti med mrtvimi nisi varen. Pač slika časa.

Menih začne z vzvišenimi besedami: "Tukaj v tej krasni dvojini krsti ležita cesarica Marija Terezija in njen prevzvišeni soprog cesar Franje I. Lorenski. Okoli njih leži 15 otrok, 16 otrok, Marija Antoineta, je umrla na morišču v Parizu. Krsto so izgotovili 26 let pred smrtjo Marije Terezije. Na pokrovu težkem 35 stotov, vidite kipa prevzvišene vladarske dvojice v napol ležeči pozici. Ta krsta je že štirikrat stala milijon goldinarjev. En milijon srebrnih goldinarjev!" ponovi menih zamisljeno.

In tako gre naprej, od dvorane do dvorane, od krste do krste. Pri vsakem Habsburžanu ima po božni pater kako udano besedo za visokega pokojnika, ali pa graja za njegove protivnike. Če pa je bil nasprotnik pokojnikov lastni sorodnik, je šel preko tega na dnevni red, to je, obrnil se je molče do sosednje krste in tu tem bojevitejšo udrihal po neprijatelju tega drugega. V posebni dvorani leže skoraj sami Leopoldi in Ferdinandi s svojimi ženami, sestrami itd., na desni moški, na levi ženske, prav kakor v cerkvi. V majhnih rakvah leže novorojeni nadvojvode in nadvojvodinje, še ne krščeni. Tik ob stenah, v kotu sobe, vidiš skromno krsto grofice Fuchsove, edine tujke v tej tako skoklavni družbi. Bila je vzgojiteljica Marije Terezije, ki jo je hotela imeti celo po smrti poleg sebe. Vendar renkrat nekaj človečnosti!

Zadnja postaja je popolnoma ločena marmornata dvorana cesarja Franca Jožefa I. Tu so se mu v družbi cesarice Elizabete, prestolonaslednika Rudolfa in male Zofije Friderike Doroteje i. t. d. poklonili sami visoki zastopniki cesarju zveste ljudske stranke na Dunaju. V dvih mogočnih svečnikih plapolajo sveče poleg krste, ob vznožju pa orijaški venec z napisom: "Nasemu nepozabnemu cesarju!" Da, res je, črno-rumenim zelo nepozabnemu! Se danes ga čutimo v kosteh, zlasti oni, ki so bili za vedno pohabljeni v vojni, ki jo je bil napovedal on.

Pri odhodu odpre kapucin roko in mrmra: "za razsvetljava in čiščenje." Kot naša gospodinja, ki nam tudi zaračuna razsvetljava in čiščenje.

Ludendorffova politika.

General Ludendorff je ob priliki neke proslave v Kielu strogo napadal centum, ki mu je očital, da vodi protidržavno politiko v smislu navodil iz Vatikana. Po generalovem mnenju je treba voditi v Nemčiji samo velikomemško politiko.

Oba sta navajena na ogenj.

Noel, kuhar starega ruskega Friderika Velikega, je pripravil nekoč zelo okusno ali težko prebavljivo pasteto. Kralju pa je ugajala in jo je jedel z velikim tekom, dasi je čutil, da bo radi tega trpel njegov želodec. Slednjic reče kralj kuharju: Midva prideva oba v pekel, on, ker je pasteto spčel, in jaz, ker sem jo pojedel. Kuhar se je odrezal: Ne stori nič, ker midva sva oba navajena na ogenj.

ZANIKARNOST PRI POŠTNIH POŠILJATVAH.

Ali pošiljate kedaj poštne pakete v notranjost ali v inozemstvo? Rabite tedaj močan papir za oмотanje in dobro špago. Pred vsem, pa naj bo popolna adresa natančna in čitljivo napisana. Pa nikar ni treba pozabiti svoje lastno ime in naslov na levem zgornjem kotu.

Drugače se utegne zgoditi, da bo paket priromal v poštni urad za metva pisma (Dead Letter Office). Nič manj kot 800.000 poštnih pošiljatev na leto priroma v ta urad. Tretina izmed teh paketov prihaja v to poštno pokopalnico za to, ker so bili oмотani s slabim papirjem in privezani s slabo špago, taču da je oмот postal tako razcefrav, da nihče ne more

voč uganiti niti naslova prejemnika niti onega pošiljatelja. Ostale dve tretini imata napačne ali nepopolne naslove.

Paketov, ki jih poštna uprava ne more dostaviti, se prodajajo na javni dražbi. Lani je Strie Sam izkupil na dražbi teh paketov nič manj od \$125.000. Ali Strie Sam ne mara za ta dohodek in bi rajši hotel, da naslovnik dobi kar se mu pošilja. Zato ni nikdar odveč, da se občinstvu priporoča največja skrb pri oмотanju in adresiranju poštnih paketov.

S pismi je ista stvar. Nepravilno naslovljena pisma brez povratnega naslova pošiljatelj priromajo v Dead Letter Office. Tem pismom je poštna uprava nabela

Slika nam kaže ženo predsednika Coolidgea. Fotografirana je s svojim psom "Beansom".

BOJ S STRUPENIMI KAČAMI

Neki sarajevski list piše: Razen ostalih številnih nesreč in nevarnosti, ki so zadnje leto začele Hercegovino, je tudi pojav številnih strupenih kač, ki so dosedaj zahtevale že več človeških žrtv. V največjem številu se v Hercegovini pojavljajo "kamenarke", kakor jih nazivlja narod in ki so poleg tega najnevarnejše. Pika kamenarka je smrtonosna in skoraj ni nobene pomoči proti njej. Poleg te kače je še cela vrsta drugih.

Pred dnevi se je v selu Djubranima, nedaleč od Mostarja pojavila v kleti črnarja Nikole Dabič izredno velika strupena kača dolga okoli 3 metre, v premeru debela 20 cm. Kača ga je pikla in je že čez nekaj minut podlegel posledicam.

Dabič je v kleti iskal neko orožje, ko se je nenadoma iz kota priplazila velika kača, sikajoča proti njemu. Dabič je pograbil velik kamen in ga vrget v kačo. Ni jo zadel in medtem se mu je kača ovila okoli noge, da je padel. Istčasno ga je pikla v nogo in nesrečni črnar je bil že čez par minut mrtav. Vsega otrplega so našli v kleti. Kače dosedaj še niso našli v vlada v hiši, kakor v selu velik strah pred njo.

Iz Kalkute poročajo, kako se je boril mladi naseljenec na svojem posestvu v indijski provinci Asam s kačo kobro. Napravil je spretil, ne verujoč onim, ki so ga svarili, da naj nikar ne hodi sam okoli, ker je po vsem okolišju polno skrivnih strupenih kač. Ko se je gibal brez skrbi po polju, sta se pojavili kar namakrat pred njim 2 močni kači, vrste kobre. Bila sta še izmed posebnost nevarnih, ki provzročajo takojšnjo smrt, če človeka ugrizejo. Nobenega orožja ni imel s seboj mladi gospod, ko sta se obe kači kot roka debeli in nad va metra dolgi postavili kvišku na koncu repa, da se vržeta nanj. Kdor se hoče rešiti iz take situacije, mora imeti živce kot jeklo ali železo. Naseljenec je ostal hladnokrvn pri polni zavesti strašne nevarnosti. Vedel je, da treba bežati z vso silo. Tekel je ali večja izmed obeh kober za je zasledovala, piskala za njim in že mu je bila tako blizu, da ga zalaj pa zalaj pograbi. V kadnjem trenutku je skočil v stran, ko se je kača baš z najhujšo močjo zagnala za njim, ker pa ga ni zadel, je tekla še par metrov naprej in nato šele se je obrnila. V tem trenutku je pograbil naseljenec na tleh kos debla, ki je slučajno tam ležal in ko se je kobra znova vržla proti njemu, je pograbil napad z močnim udarcem, ki jo je zadel na glavo. Kobra je bila umamljena in je zlezla v neko luknjo. Manjša kača, ki je bila najbrž samica in je boj samo ogledovala, je nato bliskoma izginila. Kakor znano, umirajo kače v Indiji vsako leto ogromno število ljudi.

V selu Špilčice pri Mostarju je postala žrtve kače 12-letna Milka Miličević, ki je na paši zaspala, nenadoma pa je v snu začutila hudo bolečino. Šinila je pokoncu ter prastrana opazila veliko kačo, ki se je oddaljevala od nje. Deklica je leva noga silno otekla in le s težavo se je privlekla domov. Bilo pa je že prepozno. Sirota je v groznih mukah umrla.

Turčija zahteva Mosul.

Angorska vlada je poslala turškemu delegatom pri Zvezi narodov nalog, da morajo zavrniti vsak predlog za podaljšanje britanskega mandata v Iraku in da morajo zahtevati vrnitev Mosula Turčiji.

ALI VESTE —

da je jugoslovanski kralj sprejel v audijenci voditelja hrvatske kmetske stranke, Stjepana Radića ter se več kot tri ure posvetoval z njim o položaju. Ali veste, da vam dajo Helmar turške cigarete kakovost? Domače mekane cigarete vam dajo samo količino. Navsezadnje pa kakovost nekaj šteje, ne pa količina.

Knjigarna "Glas Naroda"

Nasla Ančka	35
Nasla vas, I. del, 14 povesti	90
Nasla Vas, II. del, 9 pov.	90
Nova Erotika, trd. vez	70
Nasla leta, trda vez	80
Nasla leta, broširano	60
Na Indijskih otokih	50
Naseljenci	30
Novela in črtice	90
Na Preriji	30
Nihilist	40
Narodne pripovedke za mladino ..	40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50

Narodna biblioteka:

Kranjska čebelnica	90
V gorskem zakotju	35
Krvna osveta	35
Za kruhom	35
Črtice iz življenja na kmetih	35
Babica	1.00
Berač	35
Amerika, povsod dobro, doma najbolje	35
Boj s prirodo, Treskova Urška ..	35
General Lavdon	35
Spisje	35
Beatni dnevniki	60
Grška Mytologija	1.00
Rimska Mytologija	1.00
Svitostlav	35
Z ognjem in mečem	3.00
Nekaj iz ruske zgodovine	35
Zaroka o polnoči	35
Bojza kazen	35
Emanek, levčev sin	35
Napoleon I.	75

Obiski. (Čankar). Trdo vezano ..	1.40
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka ..	25
Ogenj tr. v.	1.30
Ob tihih večerih, trda vez.	90
Padajoče zvezde tr. v.	90
Plat, zvona trd. vez.	90
Pesmi v prozi, trdo vez.	70
Prigodbe čebelnice Maje trda vez. ..	1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	25
Pasti in zanke. Kriminalni roman ..	35
Pariski zlatar	35
Pingvinski otok tr. v.	90
Povest o 7. obešenih t. v.	90
Pod svobodnim solncem I. zv.	1.00
Mešanec Joanes tr. vez.	1.—
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem	50

Poslednji Mehikanez	30
Pravljice H. Majar	30
Povesti. Berač s stopnjic pri sv. Roku ..	35
Pot bolesti trd. vez.	1.00
Požigalec	25
Prapračanove zgodbe	25
Patrica, povesti iz irske junaške dobe ..	30
Pretržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	25
Pet tednov v zrakovlovi. Trd. vez.	1.50
Pol litra vipavca	30
Pitice selivke, trda vez.	75
Pikova dama (Puškin)	30
Pred nevihto	35

Pravljice in pripovedke (Košutnik) ..	40
1. zvezek	40
2. zvezek	40

Pegan in Lambergar	70
Rablji, trda vez	75
Rastoči mesec (Tagore) t. vez.	60
Razkrinkani Habsburzi (Larish)	35
Revolucija na Portugalskem	30
Rinaldo Rinaldini	50
Slovenski šalivce	40
Slovenska knjižnica. Zbrani spisi, vsebuje 10 povesti	60
Sunski invalid	35
Skozi srno indio	50
Sanjska knjiga Arabska	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	90
Spake, humoreske, trda vez	90
Strahote vojne	50
Šveta noč, zanimive pripovedke	30
Strup iz Judeje	75
Simon Jenko zbrani spisi	90
Sosedje tr. v.	60
Svetobor	50
Stritarjeva Anthologija trda vez	90
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Šopek, samotarke (Komanova) vez.	50
Sin medvedjega lovca, Potopisni roman ..	80
Sveta Noiburga	35
Sredozimci, trd. vez.	60
broš.	40

Shakespeareve dela:	
Macbeth, trdo vez.	90
Othelo tr. v.	1.—
Sen kresne noči tr. vez.	90

SPISI KRIŠTOFA ŠMIDA:	
1. zv. Poznava Boga	30
3. zv. Pridni Janezek in Hudobni Mihec	30
7. zv. Jagnje	30
8. zv. Pirhi	30
13. zv. Sveti večer	30
14. zv. Povodenj	30
15. zv. Pavlina	30
17. zv. Brata	30

SPLOŠNA KNJIŽNICA:	
Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena grada, izvirna povest, 104 str., broš. 0.35	

Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš.	50
Št. 3. Ivan Roman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str.	35
Št. 4. Cvetko Golar: Poletno klasiče, izbrane pesmi, 184 str., broš.	50
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Zolna in njegova družina, veselodre črtice I. 72 str., br. 0.25	
Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veseligr v eem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš.	25
Št. 7. Andersenove pripovedke, Za slovensko mladino priredila Uta, 111 str., broš.	35
Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš.	70
Št. 10. Ivan Albrecht: Andrej Ternoc, religiozna karikaturna iz minulosti, 55 str., broš.	25
Št. 11. Pavel Golia: Peterčkove poslednje sanje, božična povest v 4. slikah, 84 str., broš.	35
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni prstan, narodna pravljica v 4. dej., 91 str., broš.	30
Št. 13. V. M. Garsin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš.	30
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., br.	80
Št. 16. Janko Samec: Življenje, pesmi, 112 str., broš.	45
Št. 17. Prosper Marimee: Verne duše v vica, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str.	30
Št. 18. Jarosl. Vrohlický: Oporoka lukovskega grajščaka, veseligr v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš.	25
Št. 19. Gerhart Hauptmann: Potopljivi zvon, dramatska bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	50
Št. 20. Jul. Zeyer: Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prev. dr. Fran Bradač, 154 str., broš.	45
Št. 21. Fridolin Zolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II., 73 str., broš.	25
Št. 22. L. N. Tolstoj: Kreutzerjeva sonata, roman, poslovil Fran Pogačnik, 136 str., broš.	50
Št. 23. Sophokles: Antigone, žalna igra, poslovil C. Golar, 60 str., br.	30
Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš.	80
Št. 26. L. Andrejev: Črne maske, poslovil Josip Vidmar, 82 str., br.	35
Št. 27. Fran Erjavec: Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.	35
Št. 28. Veronika Deseniška: Za križ in svobodo, igrokaz v 5 dejanjih	65
Št. 35. Gaj alustij Krsp: Vojna z Jugurto, poslovil Ant. Dokler, 123 str., broš.	50
Št. 36. Ksaver Meško: Listki, 144 str.	65

Spilmanove pripovedke:

2. zv. Maron, krčanski deček iz Libanona	25
3. zv. Marijina otroka, povest iz kav-kaskih gora	25
4. zv. Praški Judek	25
8. zv. Tri Indijanske povesti	30
9. zv. Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japanskega	30
10. zv. Zvesti sin. Povest iz vlade Akbarja Velikega	25
11. zv. Rdeča in bela vrtnica, povest ..	30
12. zv. Korejske brata, Črtica iz mislonov v Koreji	30
13. zv. Boj in zmaga, povest	30
14. zv. Prisega Huronskega glavarja. Povest iz zgodovine kanadske ..	30
15. zv. Angelj sužnjev. Braziljska povest	25
16. zv. Zlatokopi. Povest	30
17. zv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaraguo	30
18. zv. Preganjanje Indijskih mislonarjev	30
19. zv. Mlada mornarja. Povest	30

Tatič, Bevk, trd. vez.	75
Tri povesti (Flaubert), trd. vez.	75
Tri povesti grofa Tolstaja	50
Tri novele, tr. v.	70
Tunel, trda vez.	1.00
Turki pred Dunajem	60
Trenutki oddiha	40

Vesela povesti	30
Vera (Waldova) broš.	35
Višnjava repatica (Levšnik) vez.	1.—
Vrtinar, Rabindranath Tagore	60
broš.	75
Trdo vezano	1.00

Volak spokornik in druge povesti za mladino	1.00
Valentin Vodnika izbrani spisi	30
Vodnik svojemu narodu	25
Zgodba Napol. huzarja vez.	2.—
Zmisl smrti	60
Zadna pravda	50
Zmaj iz Bosne	80
Zlatarjevo Zlato	1.00
Za milijoni	65
Zemini naše Koprnele	35
Zmote in konop gospodične Pavle ..	35
Zgodovinske anekdote	30
Zločin v Orsevalu 246 str.	1.—
Zločin in kazen 304 str.	2.50

Zbirka slovenskih povesti:

1. zv. Vojnomir ali poganstvo	35
2. zv. Hudo brezdnino	35
3. zv. Vesela povesti	35
4. zv. Povesti in slike	35
5. zv. Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh	65

Zbrani spisi za mladino (Gangl):

1. zv. trdo vezano. Vsebuje 15 povesti ..	50
2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi ..	50
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti ..	50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8 povesti ..	50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat	50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti ..	50

Umetniške knjige s slikami za mladino:

Pepelka; pravljica s slikami	1.60
Rdeča kapica; pravljica s slikami	1.00
Seguljica; pravljica s slikami	1.00
Trnoljica; pravljica s slikami	1.00

Knjige za slikanje:

Mlada greda	1.20
Mladi umetnik	1.20
Otroški vrt	1.20
Za kratek čas	1.20
Zaklad za otroka	1.20

IGRE:

Beneški trgovec. Igrokaz v 5 dejanj ..	60
Burke in šalivji prizori, eno in več dejank ..	80
Dolina solz. 3. enodejanka: Dva svetova. Dedščina. Trpini	1.00
Dnevnik. Veseligr v 2 dejanjih	30
Cyrano de Bergerac. Hocična komedija v 5 dejanjih. Trdo vezano ..	1.70
Divji lovec. Narodni igrokaz s petjem v 4 dejanjih	50
Eda, drama v štirih dejanjih	30
Hlapec Jernej, v 9 slikah	50
Krivoprišček. Narodna igra s petjem v 3 dejanjih	35
Mati, Meško, tri dejanja	70
Marta, Semen v Richmondu 4 dejanja ..	30
Starinarica. Veseligr v 1 dejanju ..	30
Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah ..	30
Sovražnik žensk, enodejanka,	35
Poljub, v dveh dejanjih	30
Tončkove sanje na Miklavšev večer ..	80
Mladinska igra s petjem v 3 dejanjih ..	60
R. U. R. drama v 3 dejanjih s predigro (Čapek) vez.	45
Revizor, 5 dejanj trda vezana	75
Ujetnik carevine, veseligr v 2 dejanjih	30
Veronika Deseniška, trda vez.	1.50
Za križ in svobodo, igrokaz v 5 dejanjih ..	35

Ljudski oder:

3. zv. Miklova zala, 5 dejanj	70
4. zv. Tihotapec, 5 dejanj	60
5. zv. Po 12 letih, 4 dejanja	60

Zbirka ljudskih iger.

3. snopič. Mlin pod zemljo. Sv. Neža, Sanje	60
9. snopič. Na Betlehemskem poljanah. Kazen ne izostane. Očelovna kletev, Čašica kave	30
12. snopič. Izgubljen sin, V. jeti, pastirici in kralji, Ljudmila, — Planarica	30
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok	30
14. snopič. Junaška deklica. Sv. Boštjan, Materin blagoslov	30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža	30
20. snopič. Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka	30

PESMI IN POEZIJE:

Bob za mladi zob, trda vez.	40
Gregorčič, poezije trda vez.	75
Gregorčičeve zbrane pesmi s sliko ..	40
Kettejeve poezije trda vez.	1.10
Ko so cvele rože, trda vez.	60
Godec; Pored narodnih pravljic o Vrbrkem jezernu. (A. Funtek) ..	75
Trdo vezano	75

Moje obzorje (Gangl)	1.25
Marcic (Gruden) broš.	30
Narodna pesmarica. Zbirka najbolj priljubljenih narodnih in drugih pesmi	40
Prešernove poezije trda vez.	1.—
Primorske pesmi (Gruden) vez.	35
Pohorske poti (Glaser) broš.	30
Slutne (Albreht) broš.	30

Pesmi Ivan Zorman.	30
Originalne slovenske pesmi in prevodi znanih slovenskih pesmi v angleščini	1.25
Slovenska narodna lirika. Poezije ..	50
Oton Zupancič:	
Ciciban, trd. vez.	50
Mlada pota, trda vez.	50
Sto-ugank	50
V zarje Vidove, tr. vez.	90
Vijolica. Pesmi za mladost	60

Zvončiki. Zbirka pesnijs za slovensko mladino. Trdo vezano

Zlatorog, pravljica, trda vez.	60
-------------------------------------	----

PESMI Z NOTANI:

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI:

Priložnostne pesmi (Grum)	\$1.10
Slovenski akordi (Adamčič) I. zv.	75
Slovenski akordi (Adamčič) II. zv.	75
Pomladanski odmevi	45
Ameriška slovenska lira (Holmer) ..	1.50
Orlovske himne (Vodopivec)	1.20
10 moških in mešani zborov (Adamčič) ..	45
16 jugoslovanskih narodnih pesmi (Adamčič) 2. zv.	80
Dvanajst pesmi I. in II. zv. izdala Glasbena Matica	50

MOŠKI ZBORI:

Veseli Bratci (Pahor)	40
Slovenske narodne pesmi (Hubad) izdala Glasbena Matica	40
Trije moški zbori (Pavčič) izdala Glasbena Matica	40
Domovini (Foerster) izdala Glasbena Matica	40
Narodna nagrobica (Pavčič)	35
Gorski odmevi (Laharnar) 1. zv.	45
Gorski odmevi (Laharnar) 2. zv.	4

SAMOSPEVI:

Pastirica, Kanglica, Snegulčica	45
Nočne pesmi (Adamčič)	1.25
Šest pesmi, izdala Glasbena Matica ..	75
Štirji samospevi, izdala Glasbena Matica	45

MEŠANI ZBORI:

Planinske II. zv. (Laharnar)	45
Trije mešani zbori, izdala Glasbena Matica	45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Gorske cvetlice (Laharnar) četvero in petero raznih glasov	45
Jaz bi rad radečih rož, moški zbor z bariton solom in priredbo za dvo-spev	20
V pepelnici noči (Sattner), kantanta za soli, zbor in orkester, izdala Glasbena Matica	75
Dve pesmi (Prelovec) za moški zbor in bariton solo	20

Kupleti (Grum). Učeni Mihec, kranjske sege in navade, nezadovoljstvo, 3 zvezki skupaj

1.00	
------	--

G. K. CHESTERTON:

ČETRTEK.

Poslovenil Oton Župančič.

(Nadaljevanje.)

Syme je prišel z njo do klopi v kotu vrta in je razvijal naprej svoje misli. Zakaj bil je iskren človek, in dasi na vnanje visok, v srcu ponižen. In baš ponižen človek govori zmerom preveč; o hotele se preskoro zapleta. Silno in prisiljeno je branil spodobnost in priprostopost. Vse čase ga je obkrožal vonj španskega bezga. — Vmes pa se je oglašila z oddaljene ceste lajna, in njemu se je začelo, da se njegove heroične besede pozdravljajo s tajinstvenim glasom, prihajajočim izpod zemlje ali od onstran nje.

Tako je govoril, strmeč dekleci v ruse lase, zdelo se mu je, da samo par minut; potem pa je pomislil, da se je treba pomešati v družbo, in je vstal. Zelo 4. je začudil, ko je videl, da je vrt čisto prazen. Vsi so se bili že davno porazili, in tudi on se je naglo opravičil in se poslovil. Glava mu je bila težka, kakor po šampanjcu, česar si pozneje ni mogel razložiti. V burnih dogodkih, ki so imeli slediti, ni igrala ta deklica niti najmanjšo vlogo; Syme se ni spomnil niti njo več do zaključka zgodbe. In vendar, ne da se popiati kako — a vračala se je kakor motiv v muziki v vse te blazne poznejše avanture, in glorijske nje rdečih las se je plela kakor rdeča nit skozi to mračno, slabo vezeno tkano noč: zakaj to, kar je sledilo, je bilo tako neverjetno, da bi utegnili biti tudi sen.

Ko je Syme dospel na cesto, nad katero so sijale zvezde, to je našel prvi hip prazno. Potem pa je (na zagoneten način) ugotovil, da ta tišina ni mrtva, da živi. Naravnost nasproti vrat je stala črna svetilka, zlateča s svojo lučjo listje drevesa, ki se je sklanjala preko ograje za njim. Priblizno čevljev od svetilke je stala postava, skoraj tako ravna in nepremična kakor drog svetilke sam. Visoki kloboč in dolga suknja sta bila črna; obraz, v ostri senči, je bil prav tako temen. Samo pramen rdečih las, ki je seval proti luči, in nekaj naškakujočega v vsem držanju je razodevalo poeta Gregoryja; pristna podoba zaključkanega bandita, ki preži z mečem v roki na svojega sovražnika.

Zamahnil je v dvomljiv pozdrav, ki ga je Syme malo formalneje vrnil.

— Pričakoval sem vas, — je rekel Gregory. — Ali lahko spregovoriva par besed?

— Gotovo, da. O čem pa? — je vprašal Syme malce začuden.

Gregory je udaril s palico najprej po svetilki, potem po drevesu.

— O tem in o tem, — je zavpil; — o redu in o anarhiji. To je vaš dragoceni red, ta šibka železna svetilka, grda in jalova; in tukaj je anarhija, bogata, živa, plodeča se — to je anarhija, žareča v zelenju in zlatu.

— In vendar, — je odvrnil Syme potrpežljivo, — vidite prav sedaj le to drevo samo ob luči te svetilke. Radoveden sem, ali bi kedaj videli svetilko ob luči drevesa. — Potem je pomolčal in zapet: — A dovolite mi vprašanje, ali ste stali tukaj v temi samo za to, da bi nanovo načela svoj malenkostni preprič?

— Ne, — je zavpil Gregory z glasom, ki je odmeval po cesti, — nisem vas čakal, da bi načela svoj preprič, nego da ga za vedno končava.

— Zopet se je razgrnil molk, in Syme, čeprav ni slutil, kaj mu hoče, je pričakoval instinktivno nekaj resnega, Gregory je začel z zamolklim glasom in nekako vznemirljivim smehom.

— Gospod Syme, — je rekel, — nočijo se vam je obneslo nekaj precej znamenitega. Naredili ste mi nekaj, česar se ni posrečilo doslej živemu človeku, ki ga je ženska rodila.

— Res?

— Sedaj sem se spomnil, — je

povzel Gregory zamišljeno, — še nekomu se je posrečilo. Kapitanu nekega majhnega parnika — če se prav spominjam — v Southendu. Razdražili ste me.

— Žal mi je, — odgovoril Syme resno.

— Bojim se, da je moja jeza in vaša žalitev prehuda, nego da bi ju lahko potolažili kar z opravičbo, — je nadaljeval Gregory zelo mirno. — Niti dvoboj jih ne bi potolažil. Da vas zadenem do smrti, jih ne bi mogel spraviti s sveta. Samo eno sredstvo je, s katerim je mogoče to žalitev izbrisati, in to sredstvo sem izbral. Dokazati vam hočem, pa če me stane morda življenje in čast, da ste rekli po krivici, kar ste rekli.

— Kaj sem rekel?

— Rekli ste, da nisem anarhist.

— V resnosti so različne stopnje,

— se je branil Syme. — Nikoli nisem dvomil o vaši popolni iskrenosti v tem zmislu, da ste smatrali svoje besede za vredne, da se izreče, da ste mislili, da je treba ljudi s paradoksom vzdramiti in jim pokazati resnico, ki jim sicer ni mar.

Gregory ga je gledal strmo in otožno.

— In v drugem zmislu, — je vprašal, — me nimate za resnega? Vam se zdijo postopac, flaneur, ki izusti slučajno tu pa tam kako resnico? In ne mislite, da sem resen v globljem, usodnejšem zmislu?

Syme je udaril s palico krepko po tlaku.

— Resen? — je vzkliknil.

— Moj Bog, ali je ta cesta resna? Ali so te proklete kitajske svetilke resne? Ali je sploh vsa ta brkljarija resna? Prideš, blebečeš bedastoče, morda tudi kaj pametnega vmes, a precej nizko bi sodil moža, ki ne bi ohranil v ozadju svojega bistva nečesa, kar je resnejše od vsega tega besedovanja — nečesa vse resnejšega, pa bodisi da se resna ali pijanstvo.

— Prav dobro, — je rekel Gregory in obraz se mu je zmrčilo, — videli boste nekaj resnejšega nego je pijanstvo ali vera.

Syme je čakal s svojim navadnim milim izrazom, da je Gregory zopet odprl usta.

— Pravkar ste govorili o veri. Torej je res, da jo imate?

— O, je zategnil nasmešoma Syme, — dandanes smo vsi katoliki.

— Ali vas smem torej prositi, da mi prisezite na vse bogove ali svetnike, kar jih priznava vaša vera, da ne boste izdali nobenemu Adamovemu sinu, zlasti pa policiji ne tega, kar vam hočem sedaj le povedati? Ali prisezate? Ako prevzamete to svečano odpoved, ako si radovoljno obremenite dušo z obljubo, ki vam je ne bi bilo treba narediti, in s skrivnostjo, o kateri se vam niti sanjalo ne bi, vam obljubim —

— Kaj mi obljubite? — je vprašal Syme, ko je oni prenehel.

— Obljubim vam prav zabaven večer.

Syme je takoj snel kloboč.

— Vaša poudoba, — je rekel, — je prezapeljiva, da bi jo odklonil. Pravite, da je vsak poet anarhist. Temu oporekam; upam pa vsaj, da je uljuden človek. Dovolite, da vam tukaj in ta trenutek, prisežem kot kristjan in obljubim kot tovariš in brat v umetnosti, da ne sporočim ničesar tega, karkoli je že, policiji. In sedaj, v imenu Colney Hatha: kaj je?

— Mislim, — je rekel Gregory mirno, da bi poklicala izvoščeka.

Dvakrat je zateglo zavijžgal, in po cesti je pridrdral kab. Molke sta stopila vanj. Gregory je dal kočijažu naslov zakotne gostilne ob reki na chiswickem nabrežju. Kab se je naglo odpeljal in poefantasta sta ostavila svoje fantastično predmetje.

DRUGO POGLAVJE.

Skrivnost Gdrijela Symea.

Kab se je ustavil pred posebno zanimivo in umazano pivnico in Gregory je svojega druga hitro

spremil vanjo. Sedla sta v nekako tesno in mračno izbo za mizo iz imitirane palisandrovine z eno samo leseno nogo. Soba je bila tako ozka in temna, da je bilo natakarkarja prav malo videti; Syme je imel vtis nečesa ogromnega, kosmatenega.

— Ali želite malo večerje? — je vprašal Gregory uljudno. — Pasteta iz gosjih jeter ni dobra tukaj, a priporočil bi vam divjačino.

Syme se je naredil ob tej opazki neumnega, misleč, da je šala. Spustil se je tudi v humor in je rekel v malomarnem tonu vzgojenega človeka:

— Prinesite mi rajši jastogovo majonezo.

V njegovo nepopisno čudo je rekel natakarkar samo:

— Prosim, gospod.

In odšel je po vsej priliki ponjo. — Kaj boste pili? — je povzel Gregory prav tako brezbržno. — Jaz bom samo creme de menthe; sem že večerjal. A na šampanjca se je tukaj zanesti. Izvolite za začetek vsaj pol steklenice pommerja.

— Izkušal je zopet napeljati pogovor, a prekinil ga je kakor strela iz jasnega jastog, ki je res prišel. Syme ga je pokusil in zdel se mu je izboren, in začel je jesti z veliko slastjo.

— Oprostite, da vam kažem prečisto svoje veselje, — se je nasmehnil Gregoryju. — Ni mi prepogosto dano, da bi imel sanje, kakor sedaj-le. To mi je nekaj novega, da se nočna mora konča z jastogom. Po navadi se zgodi obratno.

— Bodite prepričani, da ne spitate, — je dejal Gregory. Nasprotno, sedaj stojite tik pred najboljšim dejanskim in najbudnejšim trenutkom svojega življenja. A, evo vam šampanjca! Priznam, da je neko nesorazmerje recimo med notranjo uredbo tega izvrstnega hotela in njega preprosto, neznatno vnanjostjo. A vse to zavoljo naše skromnosti. Mi smo najskromnejši ljudje, kar jih je kedaj živel na svetu.

— In kdo smo mi? — je vprašal Syme ter je izpraznil svojo čašo.

— To je čisto enostavno, — je odgovoril Gregory. — Mi, to smo resni anarhisti, v katere vi ne verujete.

— O, — je rekel Syme odsekačo, — s pijačo se preskrbite dobro.

— Da, mi smo resni v vsem, — je odgovoril Gregory.

Pomolčal je, potem je pristavil: — Če se začne v par trenutkih ta-le miza malo vrteti, ne zvrčate krikyde na šampanjca, ki ste ga popili. Ne bi rad, da bi si delali krivico.

— No, če nisem pijan, sem blazen, — je dejal Syme popolnoma mirno; — a prepričan sem, da bi se vedel v vsakem slučaju po gentlemansko. Smem kaditi?

— Gotovo, — je rekel Gregory in potegnil tobačnico s cigarami iz žepa. — Izvolite eno mojho.

Syme si je vzel cigaro, ji odščipnil konce s ščipalnikom, ki si ga je vzel iz telovnika, jo vtaknil v usta, jo zložno zapalil in puhnil dolg oblak dima. In ni karsibodi, da je opravil vse te obrede s toliko radnovodnostjo, zakaj v tem se je začela miza, za katero je sedel, sukati, odkonca počasi, nato urno, kakor pri blazni spiritistični seji.

— Nj se ne vznemirjajte, — je rekel Gregory, — to je neke vrste vijak.

— Prav tako, — je pritrdil Syme mirno, — neke vrste vijak! Kako preprosto!

Naslednji trenutek se je dvignil dim njegove smodke, ki se je bil dotlel po sobi zvijal, naravnost kvišku kakor z tovarniškega dimnika, in oba moža sta se s svojima stoloma in mizo vred pogreznila v tla, kakor da ju je zemlja požrla.

Drdrala sta navzdol po nekem bobnečem preduhu, naglo, kakor v liftu, ki se je utrgal, in sta nenadoma zagrmela na dno. A ko je bil Gregory odprl dvorja vrata in spustil v predor rdečo podzemsko luč, je Syme še vedno kadil, z nogo položeno preko noge, in niti las se mu ni zganil na glavi.

(Dalje prihodnjije.)

Iz pariškega življenja.

Koliko želja, koliko privlačnosti, koliko simpatičnih pogledov je uprtih od vseh strani sveta v to svetovno mesto, polno poezije in tajinstvenih čarov! Ne bomo govorili o Parizu kot kulturno-umetniškem in svetovnem centru vsega lepega. O njegovem razvoju priča zgodovina in ako bi hoteli govoriti o kulturno-umetniškem Parizu bi morali napisati nekoliko debelih knjig. Spregovoriti hočemo le o pariškem družabnem življenju in naglasiti kolorit, ki ga ne pozna nobeno drugo mesto na svetu.

Kakor povsod tako je tudi v Parizu družabno življenje po razredih odnošeno staro. Ne same da se enaki razredi medsebojno družijo, nego celo posamni okrajji so markirani kot birališča tega ali onega družabnega stola. Med najljubše in najnamenitejše okrajje spadajo: Passy, Bois de Boulogne, l'Etolle, Monceau in Champ-Elysées. Dalje okraj Madeleine-Opera, kjer je zbran ves luksuz, največje banke in trgovine. Od tu se vidi, da je najlepši del Pariza na desnem bregu Seine.

Vse kar more imeti veliko svetovno delo, ima tudi Pariz. Toda vse česar nimajo druga mesta, to je oni pariški milje, ki vpliva na tujce kakor prijetna slika v poleni vročini. Mednarodno lice Pariza (nad 700.000 tujcev) vpliva na človeka pogosto tako, da pozabi da se nahaja v prestolnici Francije. V tem oziru bi Pariz lahko služil kot bogato gradivo vseh psihologom, zlasti pa sociologom in modernim filozofom.

Kdor hoče študirati današnje življenje, naj gre v Pariz, kajti nikjer na svetu ne najde toliko snovi za svoje razmišljanje.

Pariz živi ponoči. Ves dan dela, bori se in bega, da bi mogel izkoristiti svobodni čas od 8. do 12. In res, v kolikor živi Pariz od kruha in vina, v toliko mu vse druge nedostatke nadomestuje duševna hrana, izražena v raznih atrakcijah. Gledališča, kinematografi, koncerti operete, bari, kavarne in druga zabavišča niso bila še nikoli tako obiskana, kakor sedaj. Mentalitet Parizanov čim dalje bolj teži za različnimi atrakcijami. Težnja za luksuzom in njegovimi vulgarnimi iniciativami je udomečena osobito med ženskimi svetom. Ona moda, o kateri se toliko govori po vsem svetu, se tiče malone samo ženskega spola. Preprosto oblačen kavalar je navadno v družbi korektno oblačen dame. Korektno oblačenemu gospodu odgovarja dama v najfinjši modni obleki. Ako pa je kavalar oblačen po modi, tedaj je njegova dama v toaleti, ki je višek elegancije, luksusa in mode.

Ženska vedno pazi, da se predstavi moškemu v popolni eleganci. Današnja težka gospodarska situacija ni prizanesla niti Francozinjam. Skromno povprečno življenje stane danes v Parizu 700 do 800 frankov mesečno, dočim navadne plače vvirajo med 450 do 600 frankov. Poleg tega je ženska vedno slabše plačana kakor moški, ker jo tarejo življenjske nadloge, jo sili nekaj priroden magnet k moškemu. Že iz tega sledi, da je morala zlasti po vojni na zelo nizki stopnji. Psiholog na atrakcije pa je bil vpliva na ta pojav. Medsebojno občevanje je ekspanzivno v najširšem pomenu besede. Pari žive kot prijatelji, zaročenci, zakonski ali pa kot slučajni znanci, ki se srečajo pozno v noči na bulvarju. Najbolj razširjeno je prijateljsko razmerje. Moški in ženska živita skupaj nekaj tednov, mesecev ali let, včasih pa sta si zvesta do smrti. Toda to so le redki slučaji. Na ravni tega "prijateljskega" življenja se prepeva po mestu nebroj sarkastičnih in humorističnih pesmi.

Premožni Parizani žive s svojimi "prijateljskimi" doma. Take ženske imajo običajno nad svojim drugom večjo oblast nego zakončne žene. Francozi imajo prislovico, ki pravi da se je težje ločiti z metreso nego z zakonsko ženo. Proti tem nezakonskim zvezam deluje posebno društvo, ki

skuša spraviti družinsko življenje v normalni tir. Seveda nima nikakega uspeha, kajti pristni Parizani ne da svoje metrese za deset zakonskih družic. Takozvane mu divjemu zakonu pripisujejo tudi glavno krivdo, da se je začela med Francozi depopulacija. Naporno je naziranje, da se Francozom ne rode otroci zato, ker je romanska rasa degenerirala; tu igra prvo vjolino Maltusova teorija, ki je razširjena v nižjih in višjih slojih. Splošna psihoza francoskega naroda obstoji v besedah: Greh je imeti otrok, da se deca razvije kakor je treba, te da nepraktično je, ako človek po nepotrebnem sam trpi pomanjkanje za to, ker mora skrbeti za deca. Vsi dotičniki zakoni in no-vi načrti bodo brez uspeha, ako se to zlo ne ozdravi v korenini. Zboljšanje gospodarskega položaja bi gotovo vplivalo tudi na depopulacijo.

Bulvarno življenje v Parizu je zanimljivo in toliko, v kolikor ima fatalne posledice za propadanje trga. Bolnice in večje privatnih klinik niso imele še nikoli toliko posla, kakor sedaj. Nad 70 tisoč službeno vpisanih poklicnih prostitutk jasno govori, da je to število še veliko večje. Kakor vse druge ženske, tako so tudi prostitutke razdeljene po svoji lepoti in privlačnosti na posamezne skupine. So take ki žive v največjem razkošju, dočim se druge predelajo za kosček kruha. Gleda bulvarnega življenja pa ni prvi Pariz, kajti Marseille ga je v zadnjih letih že zdavnaj prekosil. To mesto je doslej glede prostitucije svetovni rekord.

Toda "prijetniške" zveze in bulvarno življenje še ne pomeni vsega, kar spada v pariško zanimivost. Originalnost pariškega življenja obstoji v tem, da se ves Pariz oblači po pariški modi. Kakor se komu zljubi, tako se obleče in tak pride v družbo. Ker je iz gnetnih ozirov nemogoče začevati vsem, kar potrebujemo, je treba ene predpostaviti drugim. Ako opazita, da v gledališču nekdo je čokolado s kruhom, ni treba sklepati, da je to lukusa. To je le nadomestilo za večerjo, ki omogoča dotičnemu, da si kupi vstopnice. Skrajna požrevalnost na eni, da bi bila mogoča atrakcija na drugi strani. Običajna je tudi navada, da se varčuje celo leto, da bi bilo mogoče preživeti 2 do 3 tedne izven Pariza. Predlansko leto je odpotovalo iz Pariza na kratke počitnice v bližino okoli 1 milijon 500.000 prebivalcev. Družabno geslo Pariza je: lepo, prijetno, ki tudi varčuje.

Istočasno pa skriva Pariz pod svojim dragocenim plaščem vse budo in nesrečo, ki jo srečaš po vseh zakotnih okrajih in ulicah. Bedno ljudstvo živi po največ na periferiji in v predmestjih. So celo okrajji, kjer se stotisoči moških in žensk noč in dan duše v gostem prahu in dimu. V enem teh okrajjev se nahaja znamenita apaška kavarna "Pri treh mušketerirjih", kjer je treba purj plačati, predno se kaj naroči. Zanimivo je na teh sumljivih elementih, ki žive po mračnih zakotjih, da iz človekove ljubda do svojih siromašnih sosedov skrbno čuvajo njihovo piščo imetje in ne store nikomur zalega. Zato pa operirajo po drugih bogatih okrajjih, kjer več riskirajo, pa tudi več pridobijo. Breveč individualistično življenje na vsakem koraku in pomanjkanje familijarnosti je glavni nedostatek, ki ga pozna Pariz. Človek težko postane intimni prijatelj svojega sosedu. Zanimivo je, da je lažje najti prijateljstvo med ženskami. Parizanka išče povsod zaveznikov.

Običajno je naziranje, da je Parizanka korumpirana, nezvesta in dolakava. Nasprotno pa je dokazano, da jo vedno moški prvi zapusti. Moškemu, ki ga ljubi in živi z njim v intimnem razmerju, je zelo udana in pazi na vse okolnosti, da bi mu bila všeč v vseh oziirih. Zato imajo Parizanke prirojen prirodni talent in so kot take znane po vsem svetu. Njihova prirodna prijetna mikavnost lah-

ko ukroti še tako divjega človeka. Ženske so zelo občutljive, to da kogar res ljubijo mu odpustijo vse. Same so korektno in zahtevajo isto tudi od moških. Dasi očitno so vendar dokaj častihlepne in razaljitve nikoli ne pozabijo.

V Parizu je tudi takozvano podzemno življenje. Radi lažje in hitreje komunikacije je mesto zvezano s podzemnimi električnimi progami, znanimi pod imenom metroa. Kdor je bil vsaj enkrat v Parizu, gotovo pozna to vožnjo, ki pa ni posebno prijetna, kajti vlak v podzemlju je tako zgoščen in nečist, da začne človek čuti in človeka začne boleti glava. Na val na podzemsko železnico pa je vključben temen ogromen. Pogosto potniki riskirajo, da jih zalavajo valoveča množica. Domašini uporabijo to vožnjo za čitanje istovrstnih knjig, ki se vedno mudi, zato ma je dobrodošla vsaka mikavna.

Grozote verskega fanatizma.

V belgijskem Kongu v Afriki je hotela skupina verskih fanatikov po zborovanju v bližini Saka-nije spreobrniti zamorec, s silo k novi veri. V sosedni vasi so po-

kali petdeset zamorcev, ker niso hoteli pustiti poganstva. Vmes moral poseči odsek domače policije, ki so ga pa verski fanatiki sprejeli s strelji in z noži. V boju je bilo ubitih ali ranjenih več črnih policistov. Belgijska vlada je poslala čete v Sakanijo in okoličeno, da bi napravile red med domačini, ki so vsled klanja silno vznemirjeni.

Letalska nezreča v Boki Kotorski.

Hydroplanska eskadrila v Ercegovnem je napravila te dni manjši izlet iz Boke Kotorske. Ravno pri izhodu iz Boke se je počelo letalo prevrniti in padlo v morje. Parnik "Vila" je prihitel takoj na pomoč in reši letalec, dočim se je hidroplan pogreznil v morje.

Rada bi znala na naslov mojega brata ALOJZJA CIGOJA, doma iz vasi Velike Zable, Primorsko. Zadnje pisno sem prejela iz Inčillle, New Zealand še leta 1923 in pozneje pa ni več nobenega glasu od nikoder. Če kdo kaj ve o njem naj mi pove, ali naj se pa sam oglašijo pri: Mary Cigoj, omožan Szren, 15500 Holmes Ave., Cleveland, Ohio, U. S. of N. A. (2x 18.19)

Naznanilo.

vsem tistim, kateri hočejo poslati dolarje v staro domovino.

DOLARSKA IZPLAČILA —

izvršujemo v vseh delih Jugoslavije za pristojbino 4%, istotako v Italijo—zasedeno ozemlje za pristojbino 3%.

POŠILJATVE V DINARJIH IN LIRAH —

izvršujemo najtočneje in po jako zmernih cenah. Za vsako pošiljatev preskrbimo podpisano izplačilno potrdilo prejemnika.

Brza in točna postrežba v vseh oziirih zajamčena.

DENARNE VLOGE prejemamo na

"Special Interest Account"

in jih obrestujemo po 4% mesečno obrestovanje.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA

POTNIŠKA POSLOVNICA

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE
REGALJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITD

Sigurno 25% ceneje kot drugod.

VICTOR NAVINŠEK,
331 GREEVE ST. CONEMAUGH, PA.

Kako je učiteljica četrte. razreda zaustavila uši med učenci?

UČITELJICA ni vedela, kaj storiti! Matere so bile brez glave! Otroci brez pomoči! Učenci četrtega razreda so imeli uši!

Nihče ni vedel, kaj storiti. Nato je na dospela poslaničnica o Sergeant's Skip Flea Soap. Učiteljica je bilo preskušila ter spoznala, da je uspešno. Po njenem nasvetu se je najprej ena mati, za njo so se pa vse druge iznebile maleca zajedavca. Z veseljem so spoznale, da je Sergeant's Skip Flea Soap tudi preprosta sredstva za malozhlost. Danes ni v četrtem razredu uši. Glave otrok so znatno čiste.

Vsi otroci so vsak dan izpostavljeni ušem, kadarkoli gre do v šole ali se igrajo z drugimi otroci. Ne čakajte, da jih bodo našli. Takoj jim začnite redno iznimati glave s Sergeant's Skip Flea Soap kot jim umivate obraz ali roke. Ima prejeten duh ter je znanilec zdravja — in uporablja se to mlo v najbolj naprednih slučajih — ko je že počila koža ter ne bo škodovala nobeni udobni nežni koži. Pri vašem lekamariju, v department trgovini ali v prodajalni toaletnih predmetov lahko dobite Sergeant's Skip Flea Soap. Povedali vam bodo, da se številne matere poslužujejo tega varnega, gotovega načina, kadar hočejo zaustaviti širjenje uši. Če ga ne morete dobiti pri lekarnarju, nam pošljite 25 centov, in mi vam bomo poslali mlo po pošti.

Sergeant's SKIP-FLEA SOAP

POLK MILLER DRUG CO., Inc., Richmond, Virginia

ANTHONY BIRK

HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR

Prevzamem vsako v to stroko spadajoče delo.

BOJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE MENE ZA CENO.

1811 Stephen Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Telephone: Evergreen 2854J

BRIGITA

ROMAN. — Spisal C. M.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

15

(Nadaljevanje.)

— Ne, zapojte mi kako pesem, — recimo ono, katero ste peli že svojemu očetu.

— Ali smem hitro po svoje note?

— Da, le pojdite.

Brita je pohitela v svojo sobo ter se vrnila s sveženjem not. In šunkljivo je čutila, da je godba jezik, ki prodira v sree gospodinji in za nobeno ceno ni hotela izbrisati dobrega utisa, ki ga je napravila s svojim igranjem na klavir.

Nekoliko obotavljaje je sedla za klavir.

Posegla je po notah, ki so izgledale prave obrabljene. Vsebovale so pesmi, katero je morala dostikrat peti svojemu očetu, celo na njegov smrtni dan.

Pričela je preludirati in nato peti.

Ko je zapela prve besede, se je gospa Klavdina nekoliko vzravala ter zrla z mrzličnim pogledom na Brito. Ali se dviga proti njej cela preteklost, da ji s silo iztrga težko pridobljeni duševni mir? To pesem, — ravno to pesem ji je pel Kurt Lossen na večer, ko je postala njegova nevesta.

Poželjivo je vsesavalo njeno uho petje mlade ženske.

Tudi druga kritika je izvenela, ne da bi se gospa Klavdina premaknila v stolu. Solze pa so tekle po njenem obrazu, — neprijetno, kot da bi morale izprati neizmerno dosti tuge in gorja.

Ko je Brita zaključila pesem ter se obrnila, se je zelo prestrašila, ko je videla svojo gospodinjino v solzah. Ni vedela, da so se temne, ponosne oči skoro odvadile joku, da so bile nekaj redkega. V tej veliki bolesti stare dame pa je bilo nekaj, kar jo je globoko pretreslo.

Skočila je pokonci ter hotela govoriti, a ni mogla, ker ni našla besed, ki bi se ji zdele zadostne nežne.

Gospa Klavdina se je z naporom dvignila ter napravila par korakov proti odprtim vratom. Pri tem pa je vidno omahovala. Hitro je skočila Brita na njeno stran ter jo podprla.

V spremstvu Brite je odšla gospa Klavdina na vrt, katerega je obsevala mesečina. Prevzel jo je čuden občutek, da jo lepo, mlado bitje tako skrbno podpira — kot da je njena hčerka. Ah, saj si vendar nista bili tuji! Tudi v očeh Brite so blestele solze. Gotovo jo je pesem spomnila na očeta in srea oba sta se združila v ljubečem spominu nanj.

Nekaj časa je dala stara dama prosti tek svojim solzom. Nato pa se je pomirila ter lahko zopet govorila.

— Dete, ali se ne čudite bedasti stari ženski? Ta pesem, — ravno ta pesem je vzbudila v meni spomin. Ni se vam treba čuditi mojim solzom.

— Tega ne delam, milostljiva gospa! Žal mi je le, da je vzbudila ta pesem v vas žalostne občutke.

— Ne vznemirjajte se raditega. Če je človek skoro pozabil, da obstajajo taki občutki, je naravnost utuha zapaziti, da ni v sreči se vse mrtvo. Kako pa ste prišli ravno na ta pesem?

Brita je zardela. Rekla je le na kratko:

— Svojemu očetu sem jo morala pogosto peti ter domnevala, da jo najbolje pojem.

— Vaš oče je ljubil to pesem? — je vprašala stara dama.

— Da, zelo jo je ljubil. Pti sem mu jo morala celo na dan njegove smrti. Pozneje sem izvedela iz njegovih zapisov, da vzbujala v njem bolestin, a tudi drage spomine.

Gospa Klavdina je molče poslušala te besede. Njene vlažne oči so bile obrnjene proti nebu, na katerem so blestele zvezde. Besede Brite so ji zdale kot poslanice z neba. Kurt ni pozabil te pesmi, ki mu je celo izhvaljala solze. Ali potrebuje še kak nujen dokaz, da jo je ljubil, kljub vsemu, kar je ležalo med njima? Njena ranjena duša se je napolnila s srečo, a ob njej tudi z bolestinjo. Šele sedaj je v polni meri občutila, kaj vse je uničila s svojo brezmejno trmoglavostjo. Uničila pa ni le svoje lastne sreče, temveč tudi srečo moža, kateremu je pripadalo njene sree še preko smrti. Obrnila si je solze.

— Vaš oče je moral biti zelo občuten človek, — je rekla v prizadevanju, da izve še kaj o njem.

— Da, je odvrnila Brita iskreno. — Na zunaj je bil sicer z to ponosen, nagel in odločen, a pri tem je imel tudi mehko sree.

— Gotovo ste ga zelo ljubila?

— Neizmerno. Bil mi je vse, kar sem tako zgodaj izgubila svojo mater, — je rekla Brita.

Danes ni smatrala besed gospe Klavdine za vsiljivo radovednost. Preveč gorkega sočutja je tičalo v njih.

— Še več mi boste morali povedati o njem, — jaz mislim o vaših starih sploh. To mi radovednost, date, a usoda marsikaterih ljudi nas gine tako čudno, da občutimo simpatije do njih, — tudi če jih ne poznamo.

Sree Brite je burno atipiralo. Ali niso zvenele te besede kot obljuba, da bo smela ostati?

Hitro se je sklonila, prišla za roko gospe Klavdine ter jo poljubila.

— Hvala vam za vašo prijazno besedo, milostljiva gospa.

Otožen smehljal je bušnil preko obraza stare dame. Če bi ta deklica slutila, koliko hvale ji je bila dolžna ona!

Pogladila je deklico po bujnih lasih.

— Kaj ne, dete, sedaj ne mislite več, kot večer zvečer, da hočem raniti vaše najsvetejše z brezaktno radovednostjo?

Brita je zardela.

— Milostljiva gospa...

— Ne, ne, ne recite ničesar. Vaš mladi obraz še ne pozna hlinbe. Večraj sem jasno čutila vsake misli na vašem čelu.

— Potem se vam dvojno zahvalim, da se ne srdite name.

— Srdim? Ne, popoiznoma prav ste imeli. Ugajalo mi je, da ste imeli, kljub želji, da mi ugajate, dovolj poguma, da odvrnete radovedne oči od vaših svetosti. Sedaj pa pojdite noter. Pozno je in trudna sem.

Še dolgo je stala Brita čez večer pri svojem oknu ter zrla v park. Mislija je na gospo Klavdino.

Tako bogata je a vendar ne izgleda srečna, kako težko je življenje! Nikomur ne prihrani jada in bolečin, — si je mislija.

(Dalje prihodnjič.)

Mih. Zošenko:

Viktorija Kazimirovna.

V Ameriki nisem bil in o njej, naravnost nčnem, nič ne vem. Toda kar se inozemstva tiče, poznam Poljsko. In jo tudi lahko razkrinkam. V nemški vojni sem tri leta hodil po poljski zemlji. Pa ne! Ne maram Poljakov. Njih značaj je sama zvižaja. Recimo — baba. Pri njih poljublja baba roke. Komaj stopi človek v bajto: Ne neman pan. — In takoj mrha roko poljubi. Rus bi tega nikoli ne storil. Kmet je tam zvit na vse pitege. Vredno gosposko obhleva, brado ima obrto, denarce šteti. Ne, ne ljubim Poljakov! In vendar: srečal sem poljsko panenko — pa naenkrat mi postane Poljska simpatična. Mislim, da ni boljše ga naroda na svetu.

Pa sem se zmotil. Bil sem, naravnost povem, kakor v megli. Vse storim, kar mi lepota ukaže. Človeka ubiti, na pr. ne morem — roka se ustavlja. Pa sem ga le ubil in še drugega povrhu, starega mlinarja, sem ubil, a prav ne za lastno roko — pa z osebo zvižaja! Hodil sem, sram me je spominjati se tega, okrog Poljakov je kakor ženin, — še brado sem si postrigel in poljuboval njeno podljo ročico.

To je bilo v mestecu Krevu. Na tej strani grška so nemški jarki. Na drugi strani — zopet na grški — smo zakopani mi. Mestece pa se je znašlo med obema jarkoma v jami. Poljsko prebivalstvo je seveda popihalo. Oni pa, katerim se je takorekoč smililo inetje, so ostali. Kako so tam živeli — to človeka groza pomisliti. Kroglice kar zvižajo... Če smo hodili na patrolo, smo jih obiskali. Največkrat smo se ustavljali pri sarem mlinarju. Njegova žena je pravila, da ima mož denarce, samo da ne ve — kje. In to je res, da je mlinar skrival denar. Nekeč mi je v odkritosrčnem pogovoru vse razložil. Pravil je, da hoče pred smrtjo še brez skrbi živeti. — "Naj mi potrežajo," pravi, "če pa povem, kje imam denar, me strijejo, kakor ovco, pa še zanemarajo."

Jaz sem mlinarja razumel, ampak kakšno brezskrbno življenje neki hoče, če ima nadoho in celo plave nohte, kakor sem videl! Pa so res staremu stregli. Starček sitnari. Oni pa mu kar v oči gledajo, ker se bojijo zaradi denarja. Mlinar je imel rodbino: ženo starko in rejenko — lepotoč panenko Viktorijo Kazimirovno. Radi nje smo hodili tja. Kako je to prišlo? Še prvi dan sva se sprijaznila. Spominjam se, da smo prišli nekeč k mlinarju... Sedimo in se smejemo, a Viktorija Kazimirovna je najbolj prijazna z menoj. Zdej me suna z rame, zdej z nožico. Vraga! Ali sem bil navdušen, ali me je ogrelo! Vendar sem bil previden, sedem na stran in molčim. Pozneje pa me prime za roko in občuduje: "Gospod Sinebrjuhov," mi reče, "še zaljubila bi se lahko v Vas (to so njene besede) in že čutim nekaj v svojem srecu, čeprav nimam lep mladenci. Rada bi vas namreč nekaj prosila. Za božjo voljo, rešite me. Jaz hočem v Minsk ali v kako drugo poljsko mesto, kajti tukaj sem živa pokopana. Moj oče, stari mlinar, ima denar. Treba je zvedeti, kje ga ima spravljene. Ne da bi mu želela kaj slabega — le bojim se žanj, ker lahko vsak dan umre za nadoho, ne da bi zignil o denarju." Začudil sem se, ona pa ihti in me mlo gleda. "Ah," reče, "Nazar Iliji gospod Sinebrjuhov, saj ste najbolj pameten in lep človek, napravite to kakorkoli." Pa sem si izmisli zvižajo, ker vidim, da je res njena pota tukaj kakor živa pokopana. Domislil sem se povedati starcu, da morajo vsi zapustiti Krevu. Takrat gotovo pride denar na dan in ga prisilimo, da ga razdeli. — Drugi dan se oglašim pri njih. Ostrigel sem si brado, oblekel čisto blazo in tt pridem na klop kakor ženin.

"Tako, Viktorička," rečem, "vse bo storjeno!"

Gem k mlinarju. "Jutri," rečem, "bo prekasno prebivalstvu radi vojne zapustiti mesto." Stari se stres in skoči iz postelje. Kakršn je bil, v spodnjih hlačah, smuk za vrata brez vsake besede. Šel je na dvorišče, jaz pa kakor maček raho za njim. Bila je noč. Mesečina, stari v belem hodi kakor mrlič in je dobro viden, jaz pa se skrijem za šupo. Stari ni prišel daleč. Zakričal je in se prijel za prsa. Vidim, da teča po belnem kri. No, si mislim, n sreča, krogla ga je zadela. Stari se okrene in gre domov. Samo vidim, da čudno gre. Nog ne premika, težko koraka. Prestrašil sem se. Starem k njemu, primem ga za roko, a ta je mrtva. Stari več ne diha — mrtev je. Skrivnostna moč ga pelje v hišo. Oči ima zaprte. Tla grnijo pod nogami — zemlja zahteva mrliča! Vsi so zakričali, on pa se je zgrudil v postelji in obležal. V bajti je postalo strašno. Sedimo, pa še lastno dihanje nas plaši. Tako je mlinar radi mene umrl in njegovi denarji so se za vedno izgubili. Viktorija Kazimirovna je postala jako žalostna. Plače cel teden in mene pusti izpred oči.

Teden dni pozneje, se spominjam, stopi zopet k meni. Solz ni več in se smehlja. "Kaj si naredil?" mi reče. — "Ti si kriv, pa mi moraš pomagati. Pripravi mi denarja, če tudi iz dna morja, drugače si za me morišec in odidem k vozaškemu praporščaku Lapuškinu. Hoče me za ljubico in mi celo obljubuje zlato uro zapečeno." Brdiko sem zmalaj z glavo, češ odkod neki naj vzamem denar. Ona pa ogre voznoro ruto pa se mi moko prikloni: "Grem," reče, "čaka me praporščak Lapuškin. Zdravstvujte, gospod Sinebrjuhov."

"Stoj," rečem, "Stoj Viktorija Kazimirovna. Počakaj malo, da kaj pogruntam." Padlo mi je v glavo, da je v vojni vse dovoljeno. Če Nemci napadejo, bom že pregledal, če za tako mora biti.

Kmalu je prišla ugodna prilika. Imeli smo v jarkih topiče kakšne vrste je bil neki? Že vem — Gochkees je bil. Pomorski topič Gochkees: Cev ima temko — tenko. Krogla je tako majhna, da je smešno gledati. Strelja pa do bro. Vsak strel požene v zrak nekaj velikega. Imel je svojega poveljnika mornarskega poročnika Vinča, dobrega poročnika; ni nas pretepal, morali smo za kazen le s puško stati na straži. Zelo radi smo imeli ta topič. Nemcem pa je zelo nagajal: vedno je streljal v poljske čevke, kjer so bili nemški opazovalci. Pokvaril jim je tudi vse strojnice. Tonji zgodil se je ta-le slučaj. Ukradli so Nemci ponoči glaven del topiča — za tvor, pa so še zravem strojnice odnesli. Kako se je to zgodilo — je čudna stvar. Bilo je mirno. Jaz sem se seveda podal k Viktoriji Kazimirovni. Vojak pri topiču je zadremal, a baraba podčastnik je šel kvantat. Prišel je nazaj šele zjutraj in gleda: vojak leži mrtev, okrog njega je vse razdejano. Kaj bo, kaj bo? Mornarski poročnik Vinča se vrže name kot tiger. Cel vod, ki je bil na straži, je postavil pod puško in vsakemu je dal v usta eno karto, podčastniku pa tri celo pahljačo. Zvečer prijdše general jezen, pa komaj nas zagleda, ga mine jiza. Trideset ljudi, vsi kot eden, imajo v zobeh karte. General se je nasmehnil in reče: "Kdor hoče biti orel in ponoči Nemce napasti — naj stopi naprej." Najpriji stopi pet ljudi, med njimi jaz. Dobro je... Ko se je stemnilo, smo šli iskati topičev zaup ali vsaj strojnico. Jaz sem šel lahko. Nič se nisem bal za življenje. Potegnili sem namreč srečo. Da — leta 16. je hodil okoli tihak čm mož pravilo, da je zamorec. Hodil je s ptičem. Na prsih je imel kletko, a v kletki ni bila papiga (papige se zelene) ampak nekaka tropična ptica. Ta grdoba je bila tako ude, na da je vlekla s kljunom srečo, vsakomur svoje. Jaz sem dobil planet Rak in 90 let življenja. Bilo je napovedanih še več stvari, a kaj — sem pozabil. Spomnil sem se na to prerokovanje, pa sem šel kakor na izprehod. — Bila je

SAMO 6 DNI PREKO

s ogromnimi parniki na oboje

PARIS — 26. sept.

FRANCE 3. oktobra.

Havre — Pariško pristanišče.

Kabine tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in piljača.

French Line
19 STATE ST. NEW YORK
ali lokalni agentje.

tema. Prišli smo k nemški žici, iz zaluzi luknjo, gremo kakih petdeset korakov v nemškem jarku, pridemo k strojnici. Vrgli smo nemškega vojaka na tla in ga zadržali. To mi je bilo zelo neprijetno... Pa dobro. Razložili smo strojnico, vsak je vzel en del. Meni so pa ti hudici natovarili najtežje: srednji del strojnice. Vsi so me prehiteli, jaz pa sem stopil in komaj lezel naprej. Nenadoma stopi izza vogala velik Nemec in nameri name puško. Vrgel sem strojnico proč in tudi sem vzdignil puško. Vsak drugi bi v takih okoliščinah prestrašil, meni pa ni bilo nič. Če se obrnem ali puška odpre — sem seveda izpuščen. Stojiva in gledava, med nama je pet korakov v razdalji. Čakava, kdo bo tekla. Nemec se ustadoma obrne in pokaže hrbet. Ustrelil sem ga in si mislil svoje. Potipal sem žep — zopmo je tako počelje. No pa kaj, premaga sem se, izvelok sem mu iz žepa njegovo denarnico in uro, pograbil strojnico in šel. Izgubil sem v asmi izhod, moral sem plezati čez žice uro ali še več. Opraskal sem si hrbet in ranil roke, pa vendar sem prišel ven. Oddahnil sem se, zlozi v travo in si obvezal roke — kri je kar lila. Vraga, pozabil sem, da sem še na nemški strani in da se že svita. Rad bi teklet, pa so Nemci morda opazili nered in pričeli ogenj, namerili so in zdaj streljajo. Prvi menoj ravnan. Trave ni nikjer, do prve bajte je še kakih trideset korakov. Kaj hoče, gospod Sinebrjuhov, si mislim, le ostani v travi... Čakam eno uro... dve uri. Ogledujem plen, urico. Denarja je dosti, toda samo inozemskega. Solnce tripeka naravnost na glavo. Slabo mi je in žejen sem. Prišel sem misliti na Viktorijo Kazimirovno. Teda vidim, da se name spuša krokar. Misli, da sem že mrhovina, pa loti name. Jaz ga hitro odrodim. Še rečem, vrag te vzemi. On pa se zato ni niti zmenil. Kar na prsa — vsede grdoba in ga ne morem prijeti. Roke so ranjene in onemoglo, on pa sika in bije s perotmi in kljunom, da me boji. Gad sluti kri. No, si mislim, zdaj te je konec, gospod Sinebrjuhov. Krogla ti je prizanesla, ptičja zalega te pa ugodni, Nemci bodo kmalu zagledali, da žre krokar živega človeka. — Dolgo sva se tepla. Rad bi ga ujubil, pa se bojim Nemcev. Roke bobno, kri teče pa še ta ščiplje. Zjokal bi se človek. Tako sem postal hud, da kar skočim v njega. Ki, rečem, mrha. — Nemci so to takoj slišali. Vidim, da plitajo od žice k meni. Jaz skočim na noge in stečem. Puška me tepe po nogah, strojnica me vleče k zemlji. Nemci streljajo, jaz pa tečem, ker ni časa, da bi lezel. Kako sem prišel do prve bajte, še zdaj ne vem. Vidim samo, da me oblika kri. Ranjen sem se zgrudil na tla.

Zavedel sem se šele v bolnici. Potipam žope — ura je tu, a denarnice ni. Menda sem jo izgubil ali pa so bolničarji ukradli. Razjokal sem se bridko. Pljunem na tlo in okrevam, da je bila tudi pri vozaškem praporščaku Lapuškinu lepa Poljakinja Viktorija Kazimirovna. Kak teden pozneje sem dobil Georgijev križec. Šel sem k praporščaku. "Dobro dan želim," rečem, "vaše blagorodje in lepa Poljakinja." Vidim, da sta oba v zadregu. On jo porine nazaj in mi reče: "Kaj iščeš? Kaj se potikaš pod mojim oknom? Glej, da se pobeš k vragu." Jaz pa izbočim prsa in ponosno odgovorim: "Četudi ste častnik, — to je civilna za-

Kretanje parnikov - Shipping News

19. septembra:
Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Suffren, Havre; Orduna, Hamburg; America, Bremen.

22. septembra:
Resolute, Hamburg.

23. septembra:
Mauretania, Cherbourg; Zealand, Cherbourg; Ohlo, Hamburg.

26. septembra:
Paris, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.

30. septembra:
Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Bremen.

1. oktobra:
Lapland, Cherbourg; Columbus, Cherbourg; Bremen; Cleveland, Hamburg; De Grasse, Havre.

3. oktobra:
Leviathan, Cherbourg; Maj stic, Cherbourg; France, Havre.

6. oktobra:
Pres. Wilson, Trst; Reliance, Hamburg.

7. oktobra:
Berengaria, Cherbourg.

8. oktobra:
Pittsburgh, Cherbourg.

10. oktobra:
Olympic, Cherbourg; George Washington, Bremen; Andania, Cherbourg, Hamburg.

14. oktobra:
Mauretania, Cherbourg; La Savoie, Havre; Berlin, Cherbourg, Bremen.

17. oktobra:
Paris, Havre; Homer, Cherbourg.

21. oktobra:
Aquitania, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen.

24. oktobra:
Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; France, Havre; Martha Washington, Trst.

28. oktobra:
Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen; Arabic, Cherbourg, Hamburg.

29. oktobra:
Columbus, Cherbourg; Deutschland, Hamburg.

3. novembra:
Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.

4. novembra:
Mauretania, Cherbourg; De Grasse, Havre.

5. novembra:
Pittsburgh, Antwerp; Mount Clay, Hamburg.

7. novembra:
Paris, Havre; Homer, Cherbourg.

10. novembra:
George Washington, Cherbourg; Bremen; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.

11. novembra:
Aquitania, Cherbourg.

12. novembra:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg.

14. novembra:
Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; France, Havre; Andania, Hamburg.

17. novembra:
Bremen, Bremen.

18. novembra:
Berengaria, Cherbourg.

19. novembra:
Zealand, Antwerp; Westphalia, Hamburg.

21. novembra:
Olympic, Cherbourg; Republic, Bremen.

24. novembra:
Pres. Wilson, Trst; Berlin, Bremen.

25. novembra:
Mauretania, Cherbourg; Rochambeau, Havre.

26. novembra:
Albert Ballin, Hamburg.

28. novembra:
Homer, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen.

leva. Naj si lepa Poljakinja izbere samca enega izmed naju." On se zadere: "Kako se upaš kmetav? Snemi križec, da te udarim." — "Ne, vaše blagorodje," rečem, "za to vas je premalo, saj v m menda v vojni kri prelival." Čakam, kaj poreče lepa Poljakinja. Ona molči in se skriva za Lapuškina. Jaz sem žalostno vzdihnil, pljunil in šel svojo pot. Komaj stopim za vrata, slišim cepetanje nožice. Viktorija Kazimirova teče in izgubi vezeno ruto. Pri tečem k meni, prime me za roko z ostrimi krempljčki, a ne more izpregovoriti besede. Čez trenutek mi poljubi s krasnimi ustnicami roko in pravi: "Oprostite mi, gospod Sinebrjuhov, da sem taka, a naša pota gredo vsakeho." Malo, da nisem podlegel skušnjavi, ki me je napadla. K sreči sem se spomnil na onega krokarja in sem se premagal. — "Ne lepa Poljakinja," rečem, "ne odpuštam ti do konca sveta."

S temi besedami sva se razstala — za vedno.

Podpisani bi rad izvedel za svojega očeta ANTONA ZORC, poddomačnega žakljev iz Blatne Brezovice, št. 15, pošta Vrhnika, Jugoslavija. Kot mi je znano, se je nahajal pred osmimi leti v Waukegan ali North Chicago, Ill., takrat je delal v šumi. Prosim, da se mi oglašite takoj radi važnih zadev ali pa če sam pišem na svoj dom v staro domovino. V slučaju, da kak rojak ve kaj o njem in njegovem naslovu, prosim, da mi takoj sporoči, za kar mu bom zelo hvaležen. Moj naslov je: — John Zorc, 59 Arthur St., Little Falls, N. Y. (3x 18,19,21)

Prav vsakdo—

kdor kaj tace; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda"

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na cančno počen o potnih listih, pri lugi in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih samorej dati valed naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III razredu.

Glasom nove anaselnike postav. ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorej tudi nedržavljan dobiti dovoljenje ostati v domovinu eno leto in ako potrebno tudi delj tosedanja dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Pršenje za tako dovoljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odlopotovanjem, te se pošlje prošilcu v stari kraj glasom nanovejše odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCH IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti vrodnička ali svojin iz starega kraja, naj nam pripiše na pojasnila. Iz Jugosla vije bo pripisanih v pridodajti treh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 priseljenec.

Ameriki državljani pa samorej dobiti sem bene in otroke do 18. leta bres, da bi bili šteti v kvoto T rojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Stari in otroci od 18. 6. 21. leta ameriških državljanov p tni prednost v kvoti. Piliše a pojasnila.

Prodajamo vome liste na vse pro go; tudi preko Trsta samorej Jo gvalovani sedaj potovati

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

ADVERTISE in GLAS NARODA